

*Schapenstamboek
TES*

2003 - 2013

*EEN TERUGBLIK
ALS UITDAGING
VOOR DE
TOEKOMST*

“Een terugblik als uitdaging voor de toekomst” is een uitgave van Schapenstamboek TES.

Schapenstamboek TES 10 jaar.

Een terugblik op de jaren 2003 tot en met 2013.

Hoe is het ontstaan, de eerste stappen en langzamerhand groeiend naar een volwaardig en volwassen stamboek in zowel Nederland, België en Duitsland.

Nieuwe bril, andere kijk

Eigenlijk had ik al een voorwoord voor het boekje 10 jaar TES bedacht, maar ik ga beginnen met vertellen dat ik recent mijn tweede bril heb opgehaald. En niet alleen een leesbril, die de onstuitbare opmars van je leeftijd bevestigt. Nee, een bril voor veraf, dichtbij en met als bonus een stevige cilinder.

Totaalpakketje dus. Gisteren kreeg ik al de vraag van een collega fokker of er sprake was van gebrek aan visie bij mij. Zelf dacht ik meer aan teveel focus. Een bril maakt een aanzienlijk verschil en leidt tot een behoorlijk andere waarneming. Vage vlekken in het weiland blijken schapen (lammeren) te zijn. En ik doe ook andere dingen, zoals lezen in de schemering. Tegelijkertijd veroorzaakt het dragen van een bril ook een andere reactie van mijn omgeving Niet alleen bekenden maar ook onbekenden benaderen mij anders dan voorheen. Eindelijk die serieuze uitstraling te pakken.....

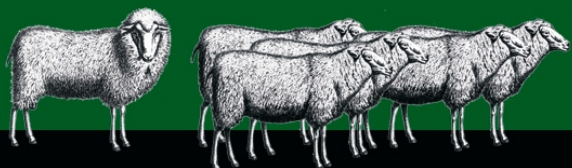
In mijn voorwoord wil ik het over veranderen hebben. De traditionele kijk hierop zit eigenlijk al in het woord zelf opgesloten. Ver en anderen. Een klein groepje bedenkt dan vooraf een vastomlijnd doel, ver weg in de tijd, dat met name anderen dan moeten realiseren. Een maakbare wereld geboetseerd uit de soepele klei van onze gemeenschappelijke werkelijkheid. Maar of dat het nu is? Door die ervaring met de bril weet ik hoe je dat ook kan zien. Veranderen kan namelijk ook hier en nu gedaan worden. Door jezelf. Zet letterlijk of figuurlijk een nieuwe (andere) bril op, dan zie je nieuwe dingen. En dan gedraag je je ook vanzelf anders. Waardoor je omgeving ook anders reageert.

Als Schapenstamboek TES kennen we ook beide verander varianten. Natuurlijk maken we gewoon plannen om zaken van A naar B te krijgen. Maar we hebben 10 jaar geleden ook echt een nieuwe bril opgedaan. Er wordt namelijk anders naar Schapenstamboek TES gekeken dan in de eerste jaren. En ik kan je verzekeren dat er binnen de schapenwereld echt op een andere (nieuwe) manier tegen ons wordt aangekeken.

Bij deze nieuwe bril ligt de nadruk trouwens niet zozeer op 'veranderen' maar op 'voor anderen'. Samen de hele (TES)keten verbeteren. En dat is precies waar het bij TES om gaat.

Freek Heuvelman

Pielsteert
met, voor en door dieren

A graphic illustration of sheep on a green background. On the left, a single sheep stands facing right. To its right, a group of sheep is shown in profile, facing right, with their bodies overlapping to suggest a line of animals.

Van “Pielsteert naar verbeterde Texelaar, via NTS en TSNH naar 10 jarig TES.

Voor we een bespiegeling lezen over 10 jaar TES nemen we u eerst mee naar een diep verleden. Het ontstaan van de Texelaar, de veranderingen en vernieuwingen in de schapenhouderij en -fokkerij.

(Geraadpleegde literatuur en passages uit het boek “de Texelaar” en verenigingsdocumenten).

Texel schapeneiland

Van oudsher is Texel een schapeneiland. De kwelders en het brakke water waren geschikt voor schapen en ongunstig voor de teelt van gewassen. Het weinige zoetwater maakt dat er beperkte mogelijkheden zijn voor de grond. Schapenhandelaren kochten graag op Texel omdat op het eiland, door het brakke water schapen gezond waren. Bovendien waren ze, door de schrale grond, weinig gewend waardoor ze het goed deden op de vette gronden buiten het eiland.

Tot veredeling van het Texelse schapenras werden herhaaldelijk, met meer of minder gevolg, rechtsreeks Engelse rammen, zoals Leicester en Lincoln, ingevoerd.

Het is opmerkelijk dat de ooien niet lang als fokooi meegaan in deze tijd. Oudere schapen hebben vaak een extraatje nodig omdat ze anders een verminderde weerstand krijgen. Dit was niet altijd haalbaar op de sobere grond. Ze werden dan als weiders verkocht naar ‘de overkant’ waar de grond beter was.

“Jongens die in het verleden met paard en wagen uit rijden gingen, vroegen vaak een meisje mee. Als ze langs een koppel schapen reden met een zwarte erin, mochten ze het meisje zoenen”

De Pielsteert (met korte en onbewolde staart) of het kleine Texelse kortstaartschaap. Het was verwant aan het Friesche melkschaap, het Groningse schaap en de Vlaamse schaap. Ze kreeg jaarlijks 1 lam. Twee- en drielingen waren niet gewenst omdat de Pielsteert dan meer voer nodig had en minder wol opbracht.

Veredelen en kruisen

‘Onder veredelen of kruisen de dieren wordt, in het algemeen, verstaan elke verandering, welke de dieren ondergaan, waardoor dezelve, volgens bepaalde oogmerken, verbeterd worden, of meerdere geschiktheid verlangen, ten einde aan de behoefte van den mensch, naar den trap zijner voortgaande beschaving, op de meest voldoende wijze, te beantwoorden. De hoofddoelstelling strekt zich hierbij niet zozeer uit tot de bevordering van het welzijn der dieren zelve, als wel tot de vermeerdering van ’s menschen eigen voordeel en levensgenot’ (prof.A.Numan, 1836)

In de tweede helft van de 19^e eeuw werden zware schapen van ruim een jaar oud geëxporteerd naar Engeland. Het vlees van de Texelaar was, in vergelijking met de Engelse rassen, veel minder gemarmerd en had een fijne structuur. De handel verliep goed en in 1865 meldt een weekblad in de Haarlemmermeer dat er ruim 50.000 schapen naar Engeland zijn gegaan, tegen ‘hooge vleeschprijzen’ Het waren gouden tijden. Vanaf 1871 werd het buitenlandse vee aangevoerd op een speciale havenmarkt in Deptford, nabij Londen.

“Een landbouwkrant in 1865 meldt dat een slager geitenvlees voor schapenvlees verkocht. Het hof in Zuid-Holland veroordeelde de man tot acht dagen gevangenisstraf”

Van Pielsteert naar Verbeterde Texelaar

Door een daling van de wolprijzen en stijging van de vleesprijzen wilde men uiteindelijk toch meer richting vlees gaan fokken. Eerst richtte men zich vooral op de Leicester, later ook de Lincoln en de Wensleydale. Na het inkruisen werden de kruislingen teruggekruist met de Pielsteert om de soberheid en het fijne vlees vast te houden. Door een doelmatige teeltkeus, het fokken van een vleeswolschaap (1890-1910) legde men de basis voor het Verbeterde Texelse ras. In deze tijd werden bij uitzondering nog een Engelse ram gebruikt. De Veldbode in 1923 roemde de vakkennis van de Texelse fokkers:

‘De goede reputatie van het Texelse schaap is toch grootendeels te danken aan het inzicht der fokkers, die van geslacht op geslacht het beste voor hun eigen fokkerij behielden. De beste koe van stal of het beste veulen kon men van hem los krijgen, maar de beste schapen waren niet te koop’

De verbeterde Texelaar, het nieuwe ras, was zwaarder dan de Pielsteert en had een uitstekende vleeskwiteit en een fijne, zware vacht. Men fokte vooral op tweelingen. Goede lammeren beschikten over witte wol, een zwarte neus, een blanke kop, blanke benen, en gesloten gestapelde wol. Enkele eigenschappen van de Engelse rassen leken te mendelen, dat wil zeggen dat deze eigenschappen weer zichtbaar zijn bij de nakomelingen. Voorbeelden hiervan zijn: wol aan de hak en lager, maar ook de wol top op de kruin en wolwangen. Andere afwijkingen (we praten rond 1913 de zwarte kleur, een witte of bonte neus, een grimmelkop (grijze haren), gele of grijze poten (vos en grimmel) en harige wol.

Volgens H.M. Kroon(Zootechniek Rijks Veeartsenijkundige School in Utrecht) zijn witte wol, een zwarte neus, grimmelkop, gele benen en harige wol met losse stapeling dominant in de vererving.

Fokdagen van Texel tot Parijs

Al in de tijd van Lodewijk Napoleon, rond 1800, werden er keurmeesters benoemd om op Texel rammen te keuren. Tijdens deze keuringen werd vooral gelet op de kwaliteit van de wol. Lodewijk had namelijk een uniforme partij nodig voor zijn leger.

In 1852 werd de Hollandse Maatschappij van Landbouw, afdeling Texel opgericht. Deze begon al spoedig via schapententoonstellingen het Texelse ras te promoten. Ze stimuleerde ook inzendingen naar tentoonstellingen buiten Texel. Zo kwamen in 1856 Texelse ooiën in Parijs. Men vindt dat de jury op de Internationale tentoonstelling te weinig verstand heeft van het zuivere Texels ras. De Texelaars willen in 1906 een Internationale tentoonstelling naar Texel halen. In 1908 gebeurt dit ook en is een groot succes. Er is behoefte om met de opgerichte schapenvereniging (stamboek)in samenwerkingsverband met standsorganisaties verder te gaan.

Eerste stamboek

Op 20 augustus 1909 komen in Noord-Holland 41 fokkers bijeen voor de oprichtingsvergadering. Op 18 december van dat jaar kreeg de Vereniging tot verbetering van de schapenfokkerij in Noord-Holland koninklijke goedkeuring en een rijkssubsidie van fl.500,00. Inschrijving van 1 tot 10 dieren kost dan fl.1,00 per stuk, de volgende fl.0,10. Zwarte schapen mogen niet geregistreerd worden. Het eerste bestuur bestond uit mensen met een verschillend belang.

Weiders, fokkers van Texelaars, Wensleydale fokkers en een Lincoln aanhanger, mensen met een verschillend bedrijfstype en dat maakte dat de belangen per bestuurslid ook verschillend waren. In de eerste jaren werden er door de vereniging 15 foksystemen in controle gebracht. In 1917 wordt dit teruggebracht tot 3. Intussen telt de vereniging ruim 90 leden waarbij de Texelaarfokkers veruit in de meerderheid zijn. Om voor de leden duidelijkheid te geven over het gewenst exterieur, werd een type omschrijving voor het Texels ras gemaakt.

Typeomschrijving van Texelse ras

Om in het stamboekregister te kunnen worden ingeschreven, moesten de dieren volgens de typeomschrijving uit 1917 voldoen aan de volgende eisen: goed gezond - evenredige krachtige bouw - goede ontwikkeling, niet fijn - geen afwijkingen vertonen - vroegrijp vleesschaap - goede wol en voldoende melk. Gecoupeerde rammen werden afgekeurd.

Voor schapen met bekende afstamming en voor hulpregister schapen geen afstamming bekend) gold:

Kop: lengte en breedte 1½:1 - kruin vlak zonder kuif - donker gekleurd - met wit haar bedekt - geen voskleur of grimmel - geen wol op de wangen

Lichaam: gedrongen hals en middenhand - balzak en uier dienen behaard te zijn - ramlammeren mogen nog wollig zijn

Benen: bewold tot halverwege de schenkel - voorbenen tot halverwege de knie en schouder

Staart: breed en bewold - geen harige of kale staart bij rammen - geen opgebogen staart of krulstaart

Wol: grote hoeveelheid, fijn en gesloten - bewolde buik, niet harig - op eenjarigen te keuren

In 1925 verandert iets. Ongewenst is de ingebogen (holle)neuslijn. Eénjarige rammen moeten 6 tot 7 kg. wol leveren.

Naamsverandering

Vanwege overheersing van het Texelse ras werd op 19 februari 1926 de naam van de vereniging gewijzigd. In het vervolg is de naam het Texels Schapenstamboek in Noord-Holland. In 1929 is er nog slechts één koppel Lincolns in registratie. Het stamboek heeft in het oprichtingsjaar 53 leden en in 1924 zijn het er 146. Het vee op de fokdag is duur, oudere rammen leveren fl. 300,-- op en ramlammeren fl 150,-- en éénjarige ooien fl. 100,-- aldus de Texelse courant in 1924.

Beoordelingen

In de beginjaren werden de schapen met punten beoordeeld. Dit gebeurde tijdens de herfstinspectie.

Maximaal te behalen:

kop, oor en neus	5
lichaamsbouw	10
wolvacht	5
poten	5
type	5
algemene indruk	10

Voor rammen maximaal 40 punten.

Voor ooien maximaal 50 punten omdat voor uier en melkrijkheid 10 punten kunnen worden gegeven.

Na 1920 kwam er een lettersysteem:

A = uitmuntend,

AB = zeer goed,

B = goed,

BC = voldoende,

C = onvoldoende,

CD = afwijkend en

D = slecht.

Nog later werden b+,b- en bc+ ingevoerd en werden c, cd en d afgeschaft.

Weer later, nu praten we eind jaren 70, worden punten aan letters gekoppeld in een schaal van 70 tot 100 punten. 69 betekent afgekeurd.

Schaal a = uitmuntend en loopt van 90 tot en met 100

Schaal ab = zeer goed en loopt van 85 tot en met 89

Schaal b+ = goed en loopt van 80 tot en met 84

Schaal b = voldoende en loopt van 75 tot en met 79

Schaal b- = matig en loopt van 70 tot en met 74

Opmerkelijk is het feit dat de range van 30 punten zeer beperkt wordt gebruikt. Zeer veel dieren scoren op onderdelen en of algemeen voorkomen in de ab schaal. De schalen b+ en lager worden bijna niet gebruikt.

De TES ooiën en rammen kunnen daarmee als zeer goed worden bestempeld.

De eerste export van fokschapen

Het Centraal Bureau voor de Schapenfokkerij (CBS), opgericht 11 maart 1927, had onder andere tot taak om exportmogelijkheden te onderzoeken.

“Een zevental provinciale organisaties, respectievelijk veeteeltconsulentschappen, die een registratie bijhielden, traden toe, terwijl uit andere provincies medewerking werd toegezegd”

In 1933 werden voor het eerst 30 fokschapen van Texel en 63 uit Friesland uitgevoerd naar Frankrijk. In 1935 werden er ook buiten het CBS om fokschapen uit deze gebieden naar Frankrijk uitgevoerd. Men was daar slecht over te spreken en het CBS wilde aansturen op een uitvoercontrole zodat uiteindelijk de georganiseerde stamboekfokkers het laatste woord te zeggen krijgen over het materiaal, dat ons land voor fokdoeleinden verlaat.

Elke provincie een eigen stamboek

Pas vanaf 1935 heeft iedere provincie een schapenstamboek. In de stamboekfokkerij en op de Nationale Tentoonstelling, waar provinciale stamboeken een selectie uit hun gebied inzonden, voerde Noord-Holland in die tijd de boventoon.

Stamboek en wolfederatie

Ontevreden over de wolprijzen, besloten de wolverenigingen en wolcommissies van de landbouworganisaties in Nederland zich te verenigen. Zo beoogden ze meer vat te krijgen op de handel en hogere prijzen te krijgen. In 1920 werd daartoe de Nederlandse Wolfederatie opgericht. Opzet was zorgdragen voor de inname van Nederlandse wol en het behartigen van belangen van Nederlandse wolproducten.

De wolfederatie keurde de wol om uit te betalen naar kwaliteit. Het stamboek keurde de wol van fokdieren. De vachten van anderhalfjarige ooiën en geregistreerde rammen werden door inspecteurs van de stamboeken gekeurd in het gebouw van de wolfederatie in Alkmaar. Om deze wol te kunnen identificeren werd de wol bij de voorjaarsinspectie door het stamboek voorzien van een rood metalen blikje met nummer. Het blikje werd aangebracht in de hals van de vacht. Na levering werden de vachten op tafel gekeurd en het gewicht vastgesteld. Jonge ooiën leverden 4 tot 5 kg en rammen 5 tot 7 kg wol. Eind jaren 40 van de vorige eeuw steeg de wolprijs naar fl. 10,00 per kilo of hoger. De fokkers gingen toen fanatiek op wol kwaliteit fokken.

Veranderingen in de markt

De eerste wereldoorlog beperkt de mogelijkheden om Engeland te voorzien. De Engelsen ontwendden het Texelse vlees. Na de oorlog is er geen interesse meer. De Londense markt wilde lammeren van zes tot acht maanden die vooral niet te vet mochten zijn. De zwakke handel viel helemaal weg toen in 1928 de crisis zich aandeed. Een ramp voor het eiland omdat er geen andere markt was. Pas na de tweede wereldoorlog kwam de Franse en Belgische markt op gang.

Veranderingen in de fokkerij rond 1975

Rond 1975 was er een verandering zichtbaar in de fokkerij van het Texelse schaap. Er kwamen steeds meer fokkers, in zowel binnenland als buitenland, die hobbymatig schapen wilden houden. Deze hobbyboeren wilden graag met een mooi dier op de tentoonstelling verschijnen. Zo werden vele hobbyfokkers topfokkers. Zij kozen steeds vaker voor luxere dieren. Daar was namelijk veel vraag naar op vooral op veilingen konden de prijzen voor luxe dieren enorm op lopen.

De hobbyboeren hadden geen belang bij een productief schaap. Doordat ze vooral fokten op uiterlijke kenmerken kwamen de productie-eigenschappen op de tweede plaats. Voor de schapenhouder was een productief schaap echter nog steeds erg belangrijk.

In die tijd was er een levendige discussie over welke kant het met de fokkerij op moest. De Texelaar als een ruim en lang productietype of een luxe, vleestypisch schaap dat veel geld op bracht in de hobbyhouderij. Binnen het Texels Schapenstamboek werd de discussie gewonnen door de topfokkers. Kregen in het begin van de jaren zeventig nog ruime dieren de eerste prijzen op tentoonstellingen, in de jaren tachtig en negentig stonden de luxe dieren vooraan.

Twee Texelaar stamboeken in Nederland

- *Nederlands Texels Schapenstamboek én*
- *het Texels schapenstamboek in Noord-Holland*

In 1979 werd het Nederlands Texels Schapenstamboek (NTS) opgericht. Alleen Noord-Holland bleef zelfstandig. Bij stemming koos 80% van de aanwezige leden tegen aansluiting bij het NTS. Er was namelijk een verschil van inzicht in de fokkerij. Noord-Holland was bedrijfsmatiger bezig met de schapenfokkerij. Bovendien draaide het stamboek goed en er was een goed banksaldo, dus er was geen financiële noodzaak om aan te sluiten bij het NTS.

Professionele schapenhouders verdienden hun brood met slachtschapen en -lammeren. Zij wilden geen hoge prijzen betalen die de hobbyfokkers voor hun rammen vroegen. Daardoor gingen zij een andere richting op dan de hobbyfokkers.

Zo ontstond er een splitsing tussen de schapenfokkerij en schapenhouderij. Er haakten in die jaren heel veel professionele, vaak grote schapenhouders, af bij het stamboek. De nieuwe fokrichting was overigens niet de enige reden. Boeren verkochten ook hun schapen vanwege de mestwet of omdat er geen bedrijfsopvolger was.

Productieschaap

Om een goed productieschaap te fokken werden rond 1980 *vliegwielpjecten* opgezet door de standsorganisaties. Nieuwe rassen als Swifsters, Flevolandse en Noordhollandse verschijnen en worden gefokt om hun enorme productiemogelijkheden. Texelaar rassen werden vaak gebruikt om terug te kruisen en diende de Texelaar voor menig producent als slachtlamvaderdier.

Samenwerkingsverbanden

Vanaf 1979 zijn 2 stamboeken actief binnen de Texelaarfokkerij. In later jaren kwamen tussen beide organisaties samenwerkingsverbanden aan de orde. De toenmalige voorzitter van het Texels Schapenstamboek in Noord-Holland zei in 1987 echter 'houden zoals het nu is, maar wel aansluiten in automatisering'

Schapen KI

Zijn groei en vruchtbaarheid de belangrijkste eigenschappen voor een dekram? Ja, zei de Stichting schapen-KI. Nee, zeggen veruit de meeste schapenfokkers. Zij willen vooral luxe en exclusieve rassen. De KI ging er in 1993 aan onderdoor.

Luxe dieren

De fokkerij van luxe dieren leverde ook in de jaren negentig nog veel geld op. Er deden zich ook een aantal problemen voor bij luxere dieren. Zo kwamen er bij deze dieren vaker middenrifscheuringen voor, liep de vitaliteit terug, hadden ze vaak gevoelige luchtwegen en waren de geboortes geregeld problematisch waardoor keizersnedes toenamen.

Opnieuw een ruime Texelaar

Het accent bij de nieuwe rassen lag vooral op de kwantiteit, dus een hoge lammerproductie en minder op de kwaliteit van het slachtproduct. De handel vroeg echter nog steeds om kwaliteitsdieren. Het Texelse ras kon dat bieden en bleef daardoor in trek.

Niet alle fokkers fokten overigens luxere Texelaars en hielden zich eind jaren tachtig bezig met groeigegevens en gerichte verbetering van lammerenproductie. Momenteel zijn er meerdere fokkers die een ruimer schaap fokken. Op keuringen staan de beter ontwikkelde dieren weer vooraan. In het begin van de 21^e eeuw lijkt er weer een tendens te ontstaan naar een ruimer en groter schaap.

Informatisering

Om met de fokkerij vooruit te komen werden groei-indexen en vruchtbaarheidsindexen toegevoegd aan de gegevens van ooien en rammen. Het doorvoeren van deze indexen zou echter pas haalbaar worden door alle gegevens digitaal te verwerken. Hiervoor hadden de gezamenlijke stamboeken de stichting Overleg Beheer Informatienet Schapenhouderij (OBIS) opgericht. Nadien het Stamboek Administratie Systeem (SAS) met alle gegevens van de schapen gekoppeld aan het I & R systeem.

Drie Texelaar stamboeken in Nederland

- *Nederlands Texels Schapenstamboek,*
- *het Texels schapenstamboek in Noord-Holland én*
- *Schapenstamboek Texelaar Elite Schapen*

Al eind jaren tachtig ontstaat, naar later blijkt, een niet weg te nemen, spanningsveld. Kostenstijgingen, andere inzichten en persoonlijke belangen zaaien verdeeldheid in het Nederlandse schapenlandschap. Fokkers voelen zich bedreigd in hun belang doordat hun gedachtengoed niet door iedereen wordt gedeeld. Subsidiegelden worden in hun ogen niet juist besteed. Projecten en producentengroeperingen van andersdenkenden zouden daarvan profiteren met gevolg dat fokkers die een luxere en typische Texelaar voorstaan, in hun visie en belang worden aangetast. Onvrede over gevoerd beleid bij stamboeken woedt, en het lijkt zelfs hier en daar op plaatselijke veenbranden waarbij geprobeerd wordt een eigen stamboek op te richten en een eigen vakblad.

Na de eeuwwisselingen leidt aanhoudende onrust tot mobilisatie van ledenfokkers door het hele land; leden die zijn aangesloten bij het NTS.

TES, het jongste Schapenstamboek

We wandelen met u, aan de hand van TES documenten, naar 10 jaren TES.

Nadat het Nederlands Texels Schapenstamboek, dus ook haar afdelingen, zich hadden aangesloten bij de NSFO ontstaan verdere gevoelens van onvrede bij individuele leden en groepen over het functioneren van dit orgaan. Vooral in noordoost Nederland.

“De groep van acht” beijverd zich begin negentiger jaren van de vorige eeuw, zich los te maken van het eigen NTS-stamboek. Zij willen meer, en pogen een eigen stamboek voor te bereiden.

Dit komt er niet, maar de ondergrondse veenbrand blijkt niet te stoppen.

Het zijn daarna onder andere Hans IJnsen en Gert van Dienst die het voortouw nemen om te proberen los te komen van het in hun ogen niet goed functionerende NSFO-orgaan. Langzaam verbreidt ongenoegen zich naar collega-fokkers in het land.

Oprichting TES

Zeven enthousiaste Texelaar fokkers, die in meer of minder mate gevoelens van onvrede bij hun stamboekafdeling ervaren, richten op 24 mei 2003 TES op.

Op 22 augustus 2003 komen L. de Reuver, G. van Diest, J. de Visser H. IJnsen, H. Koopman, C. Verkaik, T. Zandboer, F. Palmes en F. Heuvelman in Boven-Leeuwen bijeen voor een 1^e bestuursvergadering.

Hoewel ethisch niet juist, is het m.i. in het kader van dit jubileumboekje verantwoord om integraal de eerste bestuursvergadering “te verslaan”

Plaats: Boven-Leeuwen

datum: 22 augustus 2003

tijdstip: 20.00 uur

Aanwezig: L. de Reuver, G. van Diest, J. de Visser, H. IJnsen,
H. Koopman, C. Verkaik, T. Zantboer, F. Palmen
F. Heuvelman

Afwezig: A.J. Westendorp, H. Blok, P. Boer

Notulist: F. Heuvelman

1. Opening

De voorzitter (Frank) heet, iets later dan gepland i.v.m. de drukte op de wegen, een ieder hartelijk welkom.

H. Blok en P. Boer zijn met kennisgeving afwezig.

2. Vaststellen agenda

Er worden geen agenda punten toegevoegd.

3. Notulen vorige vergadering

Er zijn op- of aanmerkingen. De notulen worden aangenomen.

4. Ingekomen stukken en mededelingen

- Louis en Tom hebben op verzoek van de afdeling Zeeland een gesprek gehad met de leden van afdeling Zeeland. Het gesprek werd zowel door Louis en Tom als de leden van de afdeling als positief ervaren. Het grootste struikelblok voor de leden om toe te treden tot onze vereniging is waarschijnlijk het geld in kas van de afdeling. We wachten af wat de leden verder doen.
- Hans geeft een uiteenzetting van de onvrede die er heerst in de afdeling Friesland. In een extra vergadering hebben de leden hun ongenoegen geuit en de leden hebben van het bestuur van de afdeling geëist in contact te treden met Schapenstamboek TES. Wij wachten af.
- Het aantal leden bedraagt momenteel 17.
- Een levendige discussie volgt over de vraag: “Als iemand lid wil worden hoeveel schapen moeten er dan **meegenomen** worden. Afgesproken wordt dat leden minimaal 5 dieren moeten laten registeren. Een uitzondering wordt (eventueel) gemaakt voor H. Blok en J. Vaessen.
- De bijdrage voor begunstigers wordt bepaald op € 25 per jaar.

5. Stand van zaken:

- passeren akte notaris.
Dit is nog niet gebeurd. Waarschijnlijk volgende week.
- Automatiseringsprogramma
Het programma van Beljaars voor onze vereniging heet BelTES. Het geheel loopt volgens planning. Het BelTES programma wordt door TES gekocht van Beljaars. Bij aanschaf van een PC wordt overwogen dit te doen inclusief servicepakket. Aanleveren IDR via BelTES. Tevens wordt gemeld dat we kenbaar moeten maken van het bestaan van een nieuw stamboek. Bij de site van het NTS (hier staat vermeld dat er 2 Texelse stamboeken in Nederland zijn) en bij dhr. Bolhuis van het platform scrapie.
- Gesprek met de GD
Er heeft nog geen gesprek plaats gevonden met dhr. Mol van de GD.
- Eenmalige machtiging
Van de nieuwe leden wordt een eenmalige machtiging gevraagd. Dit zal getracht worden voor 1 januari om zodoende geld in kas te krijgen. Het wachten is op het passeren van de akte en inschrijving bij de Kamer van Koophandel.
- Gesprek met van de Bos(EU)
Aangezien Arend Jan niet aanwezig is, zal hiernaar geïnformeerd worden (Louis)

6. Advertentie en interview in "Het Schaaap"

Advertentie en het interview worden door de aanwezige leden als positief ervaren. Er volgt vooreerst geen tweede advertentie, we wachten verder af wat op onze weg komt en wat voor reacties we eventueel krijgen. De eerste ledenvergadering van Schapenstamboek TES zal doorgegeven worden aan "Het Schaaap" in de kolom "agenda".

7. Samenstelling vergadering.

- Nu de oprichting van Schapenstamboek TES grotendeels is geregeld wordt voorgesteld en door de vergadering aangenomen vanaf heden afzonderlijk door het bestuur en de foktechnische commissie te vergaderen.
- De voorzitter doet een voorstel om het bestuur uit te breiden tot zeven personen. Hij doet een beroep op J. de Visser en F. Heuvelman om zitting in het bestuur te nemen. Johan en Freek nemen dit in beraad.
- Op de vraag hoe we gaan keuren en/of opnemen van de schapen in het stamboek volgt een levendige discussie. Afsproken wordt dat de foktechnische commissie met voorstellen komt wat betreft het keuren, opnemen en de personen welke deze werkzaamheden zullen moeten gaan verrichten.

8. Financiën.

Het aanmelden van nieuwe leden moet bij Hans. Hans moet de nieuwe leden doorgeven aan Cees (penningmeester).

Afsproken wordt dat alle betalingen door TES via de bank zullen worden gedaan.

9. Foktechnische zaken.

Geen mededelingen.

10. Rondvraag:

- Tom vraagt waar en wanneer de eerste ledenvergadering van TES zal worden gehouden. Gert zal met een datum en locatie komen.

- Tom vraagt voor invoering van de gegevens in BelTES zoveel mogelijk vanuit originele lijsten (erkende bewijsstukken) te gaan werken. Hierna wordt afgesproken dat aan de nieuwe leden gevraagd zal worden om de volgende gegevens in te sturen:
 - stallijsten 1999; 2000; 2001 en 2003;
 - keuringslijsten 1999; 2000; 2001; 2002;
 - dekrammen: afstammingsbewij(s)zen.
- Volgens Tom zou het mooi zijn als we in de wintermaanden via BelTES de sterooienlijsten aan onze leden kunnen presenteren. De foktechnische commissie zal met voorstellen komen.
- Johan heeft een offerte ontvangen van het papier voor de afstammingsbewijzen. Het papier moet van goede kwaliteit zijn (100 mg) en het logo en de achterkant moet van tevoren zijn gedrukt of bedrukt. Johan zal opnieuw een offerte vragen.

11. Sluiting.

Om ongeveer 11.45 uur sluit de voorzitter de vergadering en wenst een ieder welthuis.

Volgende vergadering:

Bestuur: 10 Oktober 2003 Aanvang: 19.30 uur

Plaats: T. Zantboer, Capellegoedweg 2, 7225 VG Olburgen

Telefoon: 0575-452 809

Foktechnische commissie: zo spoedig mogelijk.

Actiepuntenlijst

Nr	Onderwerp	Naam	Streefdatum	Afhandeldatum
7	Gesprek met van de Bos	Arend Jan en Louis	binnenkort	
10	Statuten notarieel vastleggen	Gert	1 september	
11	Concept eenmalige machtiging	Cees	Voor 1 oktober	
12	Gesprek met de GD	Hans en Tom	z.s.m.	
13	Aanschaf PC		Voor 1 oktober	
14	Ledenvergadering	Gert	Voor 1 oktober	
15	Papier afstammingsbewijs	Johan	Voor 1 oktober	

Lijmpoging

Er is bij de secretaris een brief binnengekomen gedateerd 1 oktober 2003 van dhr. J. Geluk, oud voorzitter van het NTS. In opdracht van de drie noordelijke provincies is dhr. Geluk gevraagd een inventarisatie te maken met de drie stamboeken voor een eventuele lijmpoging. Op maandag 24 november heeft de heer J. Geluk een gesprek gehad met afgevaardigden van resp. NTS (dhr. Vellenga), TSNH(dhr. Roele) en TES (dhr. Zantboer).

Uit de afzonderlijke gesprekken met deze stamboeken is gebleken dat de verenigingen nogal verschillen van constructie en structuur. In het rapport (eigenlijk wordt de opdracht teruggegeven, want het is een opsomming van feiten en geen aanbeveling) komen we er niet slecht vanaf. TES is financieel aantrekkelijk en modern van structuur. Een minpunt volgens het rapport is dat we geen personeel in dienst hebben(?). TSNH en NTS zijn volgens het rapport veel te duur en het vertrouwen in de bestuurders is onvoldoende. Het rapport wordt door TES voor kennisgeving aangenomen. Verder is er over gesproken om elkaars dieren te erkennen en er is aangegeven vooral samen te gaan werken en niet met modder te gaan gooien.

De 1e algemene vergadering vindt plaats in Nijkerk op 14 november 2003 en wordt bijgewoond door 47 personen.

TES en dynamiek

“Winnaars laten iets gebeuren, verliezers wachten tot er iets gebeurt”(Avital Selinger, volleybalcoach)

Samenwerken betekent.....

In korte tijd aanpassingen in de strategie van TES, als reactie op de behoeften in een gegeven situatie.

Waarderen van input en kennis van anderen, bereid zijn te leren van collega's en vragen om ideeën en opinies voor beslissingen.

In positieve zin praten over collega's en respect tonen voor inbreng van anderen.

Informereren over TES, belangrijke informatie delen, werken en ondersteunen aan en van beslissingen.

Bereid zijn het eigen belang te delen en als gewoon TES lid zijn deel van het werk te doen, zodat doelen bereikt worden.

“Je kunt geen hand schudden met een gebalde vuist” (Indira Gandhi)

TES en conflicten

Een conflict is een situatie waarin twee of meer partijen doelstellingen nastreven of waarden aanhangen die onverenigbaar zijn en daardoor in botsing komen.

“Wetten zijn alleen van nut in de gemakkelijke gevallen. In de moeilijke gevallen geldt alleen de wet van de sterkste” (Hugo Brandt Corstius)

Niet willen of kunnen participeren, het liever alleen werken of erger, het voornamelijk oog hebben voor het eigen belang.

Ontwrichtend werken en daardoor problemen veroorzaken binnen TES en zich soms negatief uiten over collega's.

En tenslotte het niet kunnen en willen om samen aan TES te werken.

Jammer genoeg heeft TES moeten ervaren dat een onverschillige houding de stabiliteit van de vereniging aantast.

Veel energie vraagt de voorbereiding van TES en 10 jaar TES besturen.

2003: 4 bestuursvergaderingen, te Boven-Leeuwen, 2x te Olburgen en te Koekange.

2004: 8 bestuursvergaderingen, 7x te Olburgen en 1x telefonisch

2005: 4 bestuursvergaderingen, allen te Olburgen

2006: 4 bestuursvergaderingen, allen te Nuland

2007: 4 bestuursvergaderingen, allen te Nuland

2008: 2 bestuursvergaderingen, allen te Nuland

2009: 2 bestuursvergaderingen, allen te Nuland

2010: 4 bestuursvergaderingen, Nuland en niet bekend

2011: 5 bestuursvergaderingen, 2x Nuland en 3x Meerkerk

2012: 3 bestuursvergaderingen, 2 x Meerkerk en 1x digitaal

In 40 vergaderingen, is Frank Palmen 27x voorzitter, Patrick Piters 7x en Tom Zantboer 3x, Mart Mulder 2x, Piet Boer 1x.

Freek Heuvelman notuleert 24x, Johan Dossche 12x, Hans IJnsen 1x, Frank Palmen 1x en onbekend 2x.

Sinds de oprichting van TES werd tot en met 2012 19x een algemene vergadering gehouden, vanaf 2004 in mei en november en allen gehouden in Nijkerk.

Frank Palmen zat de vergadering 13x voor, Piet Boer 1x, Mart Mulder 1x en de huidige voorzitter Patrick Piters 4x.

Verslaglegging door Freek Heuvelman, 14x, Hans IJnsen 1x en de huidige secretaris Johan Dossche 4x.

Om een indruk te krijgen waarover bestuurders zoal praatten en nog praten, noemen we: aansprakelijkheid, afgelasting fokdag, afstammingsbewijs, aftreedschema bestuur, algemene vergadering, arbitragecommissie, aspirant keurmeester, automatisering, A-ram, bedrijfspresentatie, beleidsplan, Belgische leden, Belgische diereninvoer, Belgische erkenning, Belgische TES-dag, Beljaars, BelTES, benoemen inspecteurs, beoordelingsmiddag, besloten keuring, bestuursmodel, bestuurssamenstelling, blauwtong, blauwe Texelaar, blindfactor, blindheidonderzoek, Booroola-gen, briefhoofd, BSE, BTW-plicht, BEX-factureringsprogramma, calamiteitenfonds, collectief lidmaatschap, CR Delta, communiceren, couperen, Dag van het Schaap, DAT, databeheer, deklijsten, dekverklaring, dierlijsten, DNA, Duits lid, Edi-beveiliging, enquête, elektronische oormerken, eliteooi, entreegeld, erelid, erkenning, exterieur, financiën, fokdag Bervo, foktechnische commissie, fokwaardeberekening, gastspreker, geboortelijst, gezondheidsdienst, “het Schaap”, hekken/hokken, huishoudelijk reglement, hulpstamboekdier, I&R, ISG, infobrief TESselaar, inspecteursdag, inspectiewerk, jaarverslag, juryleden, kascontrole, keuringsbalk/punten toekenning, keurram, lidmaatschap, LTO, meten/maat van dier, mooiste Texelaarbedrijf, notulen, NMA, NSFO, NTS, TsNH, online programma, oormerken, platform kleinschalige schapen en geitenfokkerij, preferenteram, premieram, presentielijst, public-relations, PVV, PMS, PVE, Q-koorts, rammendag, R-dier, rechtsbijstandverzekering, redactieraad, 21 dagen regeling, SAS-programma, scrapieplatform, stamboekerkenning, statuten, sterooi, swabs, taakomschrijving, tariefstelling, TE8-dier, TES-dag, TES-kalender, TES-keuring, TES-postzegel, TES-sticker, van Haeringen, vergoeding, VWA, website, werkgroepen, winteractiviteit, zwarte vlek, zwoegerziektebestrijding.

Doelstelling en visie

De vereniging heeft zich tot doel gesteld de raszuiverheid van de Texelaar te bewaken en de voor de Texelaar zo kenmerkende rasuitstraling en bespiering te behouden.

De functionaliteit alsmede de constitutie zijn hierbij van wezenlijk belang doch zullen nimmer opportuun worden aan de rasuitstraling.

Inkruising van de huidige Texelaar met andere nauw verwante rassen is ongewenst

De fokkerij wordt middels een deugdelijk automatiseringsprogramma ondersteund.

Stallijsten, dekljsten, geboorteberichten, sterooilijsten alsmede rammenlijsten vormen hiervan een wezenlijk onderdeel.

TES erkenning

Een informatief gesprek met dhr. Roele (TSNH) en de dhr. van Rijnsbergen (NTS) resulteert er in dat is overeen gekomen dieren wederzijds te accepteren.

Een anoniem persoon gunt kennelijk geen erkenning voor TES met de mededeling dat zij heeft onderzocht of het mogelijk was om TES geen erkenning te verlenen. Het PVE wordt benaderd en TES krijgt de PVE erkenning, nadat aan reglementaire voorwaarden is voldaan.

Wederzijdse stamboek erkenning

De voorzitter heeft een gesprek gehad met dhr. Roele (voorzitter TsNH) en dhr. van Rijnsbergen (voorzitter NTS). De dieren zullen onderling erkend worden en gevraagd werd respect voor elkaar te hebben. Er is afgesproken één keer per jaar een gesprek met de drie voorzitters te gaan houden.

Beljaars

Het automatiseringsprogramma van Beljaars voor onze vereniging heet BelTES. Voor invoering van de gegevens in BelTES wordt zoveel mogelijk vanuit originele lijsten (erkende bewijsstukken) te gaan werken, zoals stallijsten en keuringslijsten 1999; 2000; 2001 en 2003; 2001 en afstammingsbewij(s)zen van dekrammen.

Op 10 januari 2004 presenteert P. Beljaars het BelTES programma.

Momenteel is dataverkeer tussen de PC van het TES-lid en de centrale TES-computer mogelijk via het online programma TESonline.

Ledental

Het ledental groeit door tot 28 op 25 september 2003.

Dhr. Nobel komt de eer toe om als eerste lid te bedanken voor TES.

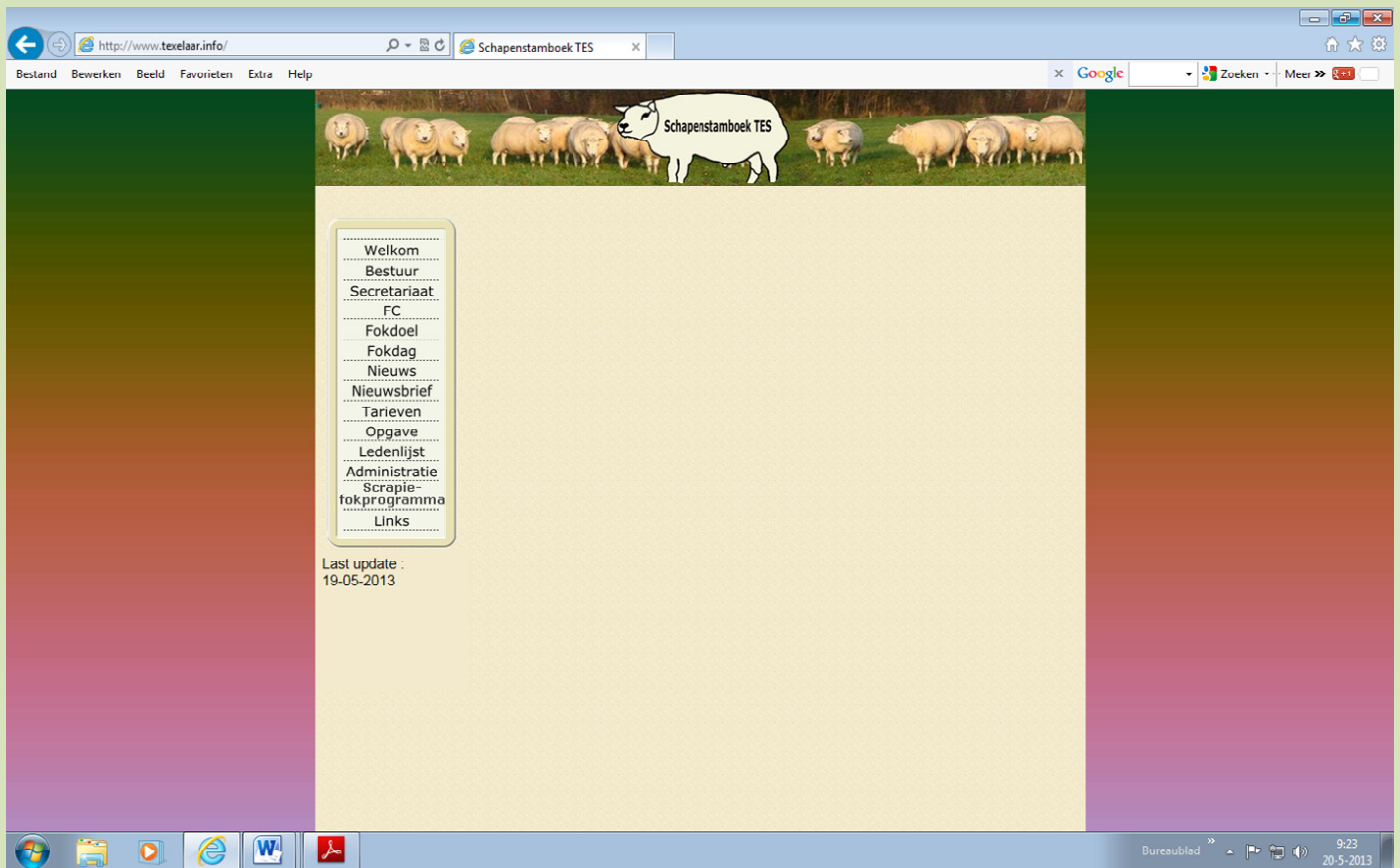
Startkapitaal

Het startkapitaal van de vereniging is op dit moment € 547.—

Couperen

Het couperen van staarten is in de politiek in volle gang.

Gert van Diest is bezig de politiek te bespelen wat betreft het onder voorwaarden toestaan van couperen. Couperen mag mede namens de inzet van onze adviseur G. van Diest voorlopig tot 1 September 2006. De vergadering vindt dat naar aanleiding van het (tijdelijk) opheffen van het coupeerverbod de heer van Diest de eer toekomt welke het ook verdient. Hij zal zich blijven inzetten om een algeheel coupeerverbod van tafel te krijgen.

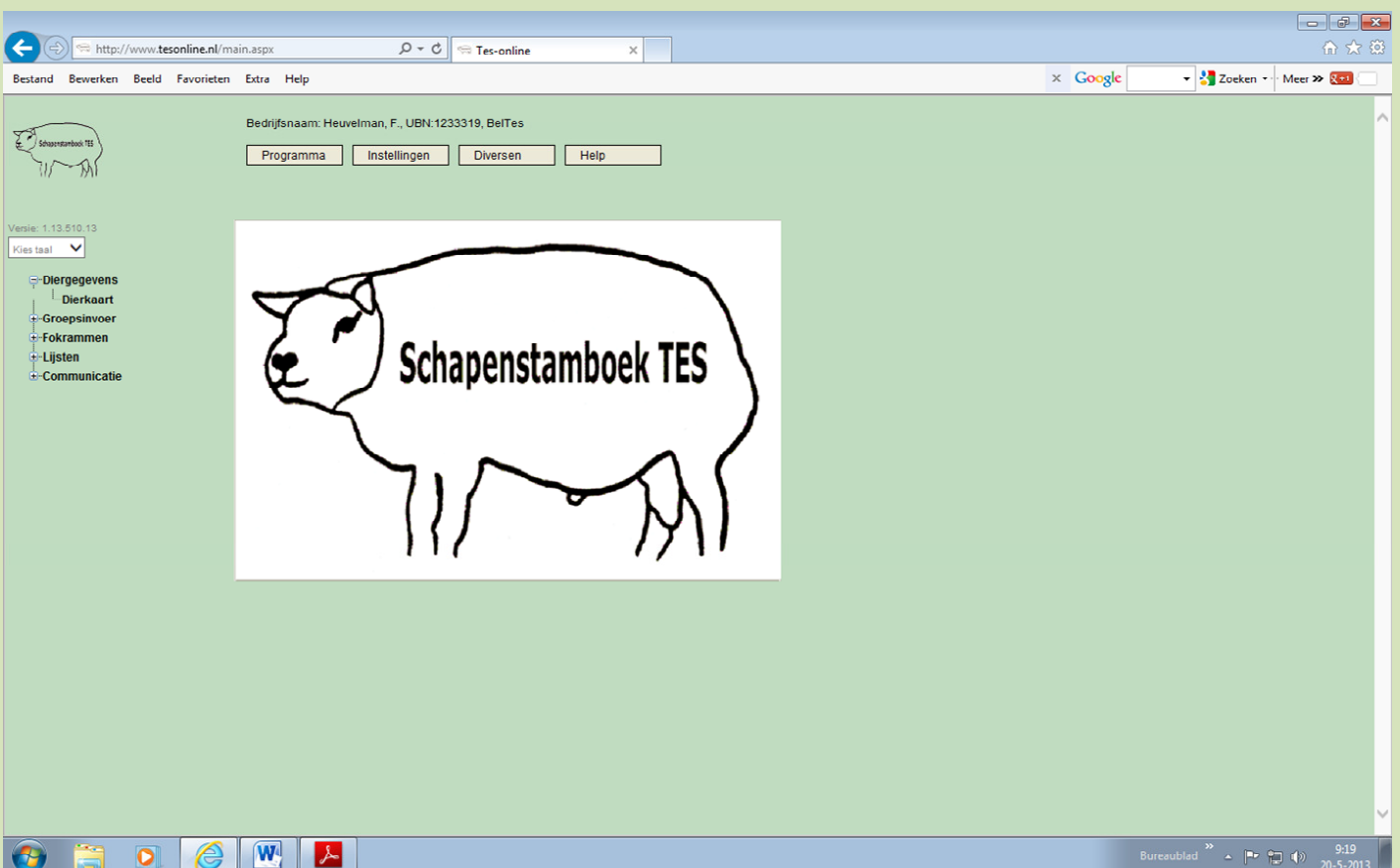

(Boven) Site Schapenstamboek TES:

www.texelaar.info

(Onder) TES-online:

www.tesonline.nl

1^e inspectiebijeenkomst

Op 26 september 2003 is er een keurings- beoordelingsmiddag bij T. Zantboer voor de inspecteur(s) en aspirant inspecteur(s). Voorgesteld wordt en aangenomen dat H. Blok, L. de Reuver en J. Vaessen het inspectiewerk gaan doen voor TES. Getracht zal worden d.m.v. beoordelingsdagen deze groep uit te breiden.

Om leden van informatie te voorzien en de betrokkenheid bij de vereniging vergroten gaat enkele malen per jaar een infobrief naar de leden.

Nieuwsbrief de "de TESSelaar"

Het eerste exemplaar van de nieuwsbrief genaamd "de TESSelaar" wordt uitgereikt aan de bestuursleden. Dhr. Lodewijks heeft toegezegd de derde en vierde editie van 2004 van de TESSelaar te zullen sponsoren.

Freek Heuvelman is de aanjager om de TESSelaar van de grond te krijgen. Dat is hem enorm goed gelukt en nog steeds voorziet hij de lezers van boeiende informatie.

Website

Vanaf de oprichting tot begin 2006 onderhield Symen Sipma uit De Knipe (Fr) de website. Happy Web, een bedrijfje in Koekange, wil vanaf 2006 voor relatief weinig geld de site aanpassen met een nieuw jasje. Verder kunnen we een groot gedeelte van bepaalde berichten zelf op de site zetten. Autorisatie wordt verleend aan de voorzitter Frank. Ook aan Patrick voor het invoeren van diergegevens en om berichten op de site te zetten onder de voorwaarde dat altijd de voorzitter gevraagd wordt zijn fiat hierop te geven.

1^e TES-fokdag

18 September 2004 houdt TES in Bathmen een open keuring. Er zullen ongeveer 180 externe leden aangeschreven worden met de vraag om met hun dieren naar de open fokdag van TES te komen op 18 september a.s.

Een fokdagcommissie wordt samengesteld die verder zal gaan met de voorbereidende werkzaamheden. De commissie zal bestaan uit: C. Verkaik, T. Zantboer, A.J. Westendorp. Ook zullen T. Spijkerman W. Visscher en W. Kistemaker benaderd worden. Getracht zal worden hokken voor de fokdag te gaan huren.

Het uitnodigen van de keurmeesters voor de fokdag blijkt een hot item. Er heerst een spanningsveld tussen de foktechnische commissie en de fokdagcommissie aangaande het uitnodigen van keurmeesters.

Belgische leden

Inmiddels, 2007, hebben zich drie Belgische leden aangemeld bij TES n.l. Johan Dossche, Stijn Thijs en Maurice Bogaerts. Het invoeren van de dieren in BelTES, is nogal wat werk. Bij de najaarsinspectie moeten nog enkele rammen opgenomen worden i.v.m. de status van de nakomelingen.

Belgisch oornummer

De koppeling is geregeld met het Sanitelnummer. De leden zijn tevreden dat het nu geregeld is. De belemmering voor Belgische schapenfokkers om eventueel lid van TES te worden is wat dit punt betreft niet meer aan de orde.

Afgelasting Fokdag

We zijn blij dat we de goede keuze hebben gemaakt om de fokdag vanwege de heersende blauwtong, tijdig af te blazen. Financieel hiervoor dus ook geen kosten gemaakt.

Gelukkig kan de TES-dag op 18 januari 2008 januari doorgaan voor een rammenkeuring voor TES leden in de manege in Bathmen.

Foktechnische zaken/Beleidsvisie

De foktechnische commissie heeft een beleidsvisie gemaakt en presenteert namens het meerjarenplan 2007-2012.

Allereerst worden de jonge rammen, daarna de 1,5 jarige rammen en tenslotte de oudere rammen belicht hoe deze volgens de keuringsbalk zijn opgenomen over de laatste vier jaren. Het blijkt dat de hoogte- en lengtemaat geleidelijk vooruitgaan. Verder wordt uitleg gegeven over opnames, conclusies en aandachtspunten voor de komende jaren.

Een levende discussie volgt over de wenselijke hoogte en lengte maten voor de 1,5 jarige rammen. Het fokdoel dient geleidelijk te worden aangepast.

De beleidsvisie wordt breed gedragen door de leden.

Aandachtspunten voor de komende jaren zijn volgens de foktechnische commissie bespiering en type.

Toekomst

TES wil een stabiele vereniging zijn en op professionele wijze zijn zaakjes organiseren. Maar ook streeft om gezamenlijk te bouwen aan een gezellige "club". Een club waarin iedereen met liefde voor de Texelaar zich thuis voelt. Met een fokdoel als rode draad maar waar voldoende ruimte is voor persoonlijke voorkeur.

Waar bij de start van het stamboek de rastypische kenmerken van een TES- ooi of ram prioriteit heeft, blijkt de laatste jaren langzaam de ontwikkeling van het dier aan relevantie te winnen.

Ontwikkeling én gebruikseigenschappen zijn zeer belangrijk, doch reflecteren naar de geschiedenis, waar vervreemding van andere organen leidt tot TES, is immer gewenst om toch weer uit te komen tot wat de vereniging zich tot doel stelt om de raszuiverheid van de Texelaar te bewaken en de voor de Texelaar zo kenmerkende rasuitstraling en bespiering te behouden.

Functionaliteit alsmede constitutie zijn hierbij van wezenlijk belang doch zullen nimmer opportuun mogen worden aan de rasuitstraling.

De wens wordt uitgesproken TES langzaam te laten door groeien en toe te werken naar een 25-jarig jubileum.

Omzetting/Statutenwijziging vereniging

Zaaknummer 18261RM

Heden, de dertigste oktober tweeduizend drie verscheen voor mij,
MR.WILLEM JOHANNES DOORN, notaris te Ermelo: -----

De heer **G. VAN DIEST**, geboren te Ermelo op negen oktober negentienhonderd vijfenveertig, wonende Nijkerkerweg 47 3853 NT Ermelo, (Nederlands Rijbewijs nummer: 0080408632), op huwelijkse voorwaarden gehuwd met Johanna Cornelia Mol, ----- te dezen handelend als gevolmachtigde van het bestuur van de informele vereniging:

SCHAPENSTAMBOEK TEXELAAR ELITE SCHAPEN -----
(SCHAPENSTAMBOEK TES) gevestigd te Ermelo, kantoorhoudende te 8651 HG IJlst aan het Croleskwartier 82. -----

INLEIDING-----

Op vierentwintig mei tweeduizend drie te Ermelo opgericht de vereniging: Schapenstamboek Texelaar Elite Schapen (Schapenstamboek TES), voornoemd.-----

De statuten van de vereniging zijn vastgesteld in de algemene vergadering, gehouden op vierentwintig mei tweeduizend drie.-----

De statuten van de vereniging zijn nimmer vastgelegd in een notariële akte, hetgeen de vereniging tot een informele vereniging maakt.-----

Bij besluit van de algemene vergadering de dato vijfentwintig juli tweeduizend drie is met de vereiste meerderheid van stemmen overeengekomen:-----

- de vereniging om te zetten in een formele vereniging door de statuten te doen opnemen in een notariële akte;-----
- de statuten te wijzigen.-----

Bij gemeld besluit is de comparant gemachtigd voor vorenbedoelde omzetting en statutenwijziging zorg te dragen.-----

De statuten van de vereniging luiden met ingang van heden als volgt:-----

“NAAM, ZETEL, DUUR EN DOEL” -----

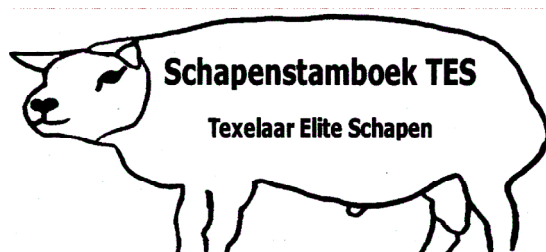
De vereniging kent:

- a. leden;
- b. ereleden;
- c. adviserende leden;
- d. begunstigers.

SAMENSTELLING HUIDIG BESTUUR

De huidige bestuursleden van de vereniging zijn de navolgende personen:

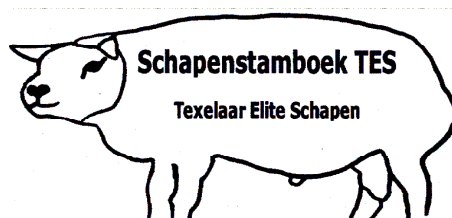
- de heer **Jozef Anna Franciscus Palmen**, wonende Hobbelrade 116 te 6176 CJ Spaubeek, geboren te Heerlen op veertien juli negentienhonderd vijfenzestig, als voorzitter;
- de heer **Hans IJnsen**, wonende Croleskwartier 82 te 8651 HG IJlst, geboren te Hollum op vier juli negentienhonderd achtenzestig, als secretaris;
- de heer **Cornelis Verkaik**, wonende te Grotewaard 31-1 te 4225 SL Noordeloos, geboren te Nieuwkoop op vijf september negentienhonderd drieënveertig, als penningmeester;
- de heer **Thomas Willem Zantboer**, wonende te Capellegoedweg 2 te 7225 NG Olburgen, geboren te Schiedam op tien april negentienhonderd negenenveertig, als vice-voorzitter;
- de heer **Arend Jan Westendorp**, wonende Boekelosestraat 57 te 7548 AS Enschede, geboren te Enschede op dertien september negentienhonderd zestig, als bestuurslid;
- de heer **Frederik Heuvelman**, wonende Emsweg 1 te 7958 PA Koekange, geboren te De Wijk op negen februari negentienhonderd vierenvijftig, als bestuurslid.

Tarievenlijst 2003/2004

Entreegeld 2003	€ 15,00
Entreegeld per 01-01-2004	€ 25,00
Entreegeld per 01-01-2005	€ 100,00
Jaarlijkse contributie	€ 25,00
Invoeren dekgegevens / per ooi	€ 0,50
Invoeren geboren lammeren / per lam	€ 0,50
Basiskosten inspectie	€ 10,00
Voorlopige keuring ooi / per ooi	€ 1,00
Definitieve keuring ooi / per ooi	€ 2,50
Voorlopige keuring ram	€ 4,00
Definitieve keuring ram	€ 4,00
Herkeuring / per dier	€ 25,00
Overschrijving / per dier	€ 1,00
Overschrijving en afstammingsbewijs	€ 3,00
Rammenlijst TES	€ 7,50
Sterooienlijst TES	€ 7,50
Premiekeuring / per ram	€ 50,00
Preferentschapskeuring	€ 150,00
Abonnement "het Schaaap"	collectief tarief

Alle tarieven zijn exclusief BTW

Tarievenlijst 2013

Jaarlijkse Contributie	€	30,00
TES-online	€	35,00
Kosten per gedekte ooi	€	1,00
Basiskosten inspectie	€	15,00
Voorlopige keuring per ooi	€	1,25
Definitieve keuring per ooi	€	2,75
Voorlopige keuring ram	€	4,00
Definitieve keuring ram	€	4,00
Overschrijvingen per dier	€	1,00
Overschrijvingen per dier met afstammingsbewijs	€	3,00
Predikaatkeuring per ram	€	50,00
Preferentschap keuring	€	150,00
TESselaar abonnement	€	25,00
TESselaar losse nummers per stuk	€	6,50
Abonnement "Het Schaaap"	Collectief tarief	
Donatie + TESselaar	€	50,00

Alle tarieven zijn exclusief BTW

Vereniging Schapenstamboek TES
De heer H. IJnsen, secretaris
Croleskwartier 82
8651 HG YLST

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
21-4-2004		DL. 2004/2574	30-8-2004
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Aanvraag voor erkenning als stamboekorganisatie. (TRC 2004/5483)		3785566	2

Geachte heer/mevrouw IJnsen,

Hierbij deel ik u mede de aanvraag van 21 april 2004 (bijlage 1) van de Vereniging Schapenstamboek Texelaar Elite Schapen (TES) om erkenning als Nederlandse veeverbeteringsorganisatie om stamboek te houden ('stamboekerkenning') positief te beoordelen.

Uw aanvraag is inhoudelijk beoordeeld door de commissie Erkenning en Toezicht Schapen- en Geitenhouderij van de Productschappen Vee, Vlees en Eieren. Op grond van haar oordeel, de als bijlage 2 gevoegde brief met het kenmerk 2004-019-MV-CB-nr. 7169 d.d. 14 juli 2004, heb ik besloten u te erkennen als veeverbeteringsorganisatie voor het houden van stamboek en het doen van prestatie-onderzoek op het gebied van de exterieurbeoordeling voor het Texels schapenras.

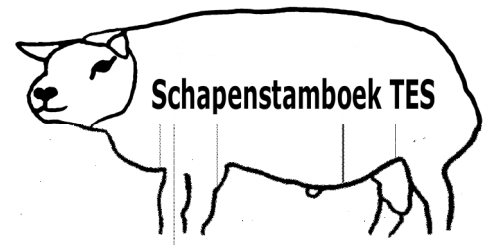
De door u eveneens gevraagde erkenning voor het doen van fokwaardeschattingen verleen ik niet omdat u, naar het oordeel van genoemde commissie, niet over de daarvoor vereiste expertise en berekeningsmethoden beschikt en ook niet over voldoende dieren en gegevens om fokwaarden met voldoende betrouwbaarheid te berekenen. Overigens hebt u wel de mogelijkheid aan fokwaardeschatting voor uw dieren te komen, door hierover afspraken te maken met de organisatie die wel erkend is voor het doen van fokwaardeschattingen.

Tenslotte wijs ik u erop dat, op grond van deze erkenning, door u uit te geven stamboek-certificaten dienen te voldoen aan de eisen van de Beschikking van de Europese Commissie nr. 90/258/EEG en deze certificaten dus alleen gegevens mogen bevatten welke volgens deze beschikking zijn opgemaakt.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKWALITEIT,

dr. C.P. Veerman

Aan : Hoofdbestuur NTS
T.a.v. : Dhr. J. van Rijnsbergen
Betr. : TES-fokdag
Van : Dhr. F. Palmen
Datum: 31 januari 2004

Geachte heer van Rijnsbergen,

Naar aanleiding van uw verzoek d.d. 17 december j.l. betreffende het verplaatsen van de TES-fokdag naar een andere datum delen wij u het volgende mede:

Het bestuur van TES is voornemens om, op uw verzoek, de TES-fokdag te verschuiven naar zaterdag 18 september. Deze derde zaterdag in september zal ook in de toekomst geclaimd worden voor de TES-fokdag.

Hopende dat deze datum ook door het NTS gerespecteerd wordt en dit gebaar bijdraagt aan wederzijds respect en overleg verblijf ik.

Met vriendelijke groet,

Frank Palmen
Voorzitter TES

Croleskwartier 82 8651 HG IJlst
Tel.0515-532636 Fax 0487-165990 Email info@texelaar.info
Rabobank Giessenburg Rek.nr.32.17.46.015 KvK nr. 08.11.95.76

werkt voor u

Schapenstamboek Texelaar Eliteschappen (TES)
t.a.v. de heer P.A.P. Piters
Juno 34
6661 JC ELST

Zoetermeer, 15 maart 2012

ons kenmerk : 2012-019-MV-dv-B100744
afdeling : Beleid
tel. direct : (079) 368 7544
e-mail : mvonk@pve.nl

betreft : Beslissing op aanvraag

Geachte heer Piters,

Naar aanleiding van de door u namens het Schapenstamboek Texelaar Eliteschappen (TES) (hierna: TES) ingediende aanvraag tot het bijhouden van een stamboek en de uitvoering van prestatieonderzoek en fokwaardeschatting voor de Texelaar, als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onder a., b., en c., van de Verordening erkenningsvoorwaarden voor stamboeken, prestatieonderzoek en fokwaardeschatting (PVV) 2010 (hierna: de Verordening), bericht ik u als volgt.

Op grond van de bij de aanvraag en de nadien van u ontvangen aanvullende gegevens en bescheiden en gezien het door de Commissie van Advies inzake Erkenningen en Toezicht Schapen en Geitenfokkerij uitgebrachte positieve advies, heb ik vastgesteld dat aan alle voorwaarden voor erkenning is voldaan.

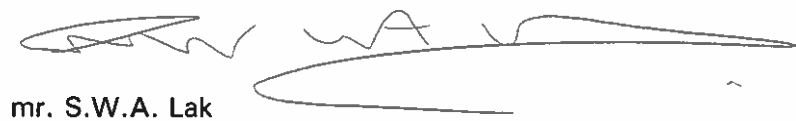
Derhalve verleen ik aan het TES op grond van artikel 4, eerste lid, van de Verordening, erkenning voor het bijhouden van een stamboek en de uitvoering van prestatieonderzoek en fokwaardeschatting voor de Texelaar, als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onder a., b., en c., van de Verordening.

De bij brief van 29-12-2011 verleende voorwaardelijke erkenning is hiermee met ingang van een dag na dagtekening van deze brief omgezet in een definitieve erkenning en geldt voor vijf jaar. Volledigheidshalve wijs ik u erop dat het TES ten aanzien van de verleende erkenning aan alle eisen van de Verordening dient te blijven voldoen, waaronder het jaarlijks aanleveren van additionele gegevens.

Wat dit laatste betreft is het jaar 2012 overigens een afwijkend jaar, u wordt daarover nog per separate berichtgeving geïnformeerd. Indien er wijzigingen zijn die van invloed kunnen zijn op de erkenning, dient u deze voorts onverwijld door te geven aan het productschap.

Rest mij het TES veel succes toe te wensen met zijn activiteiten.

Met vriendelijke groet,

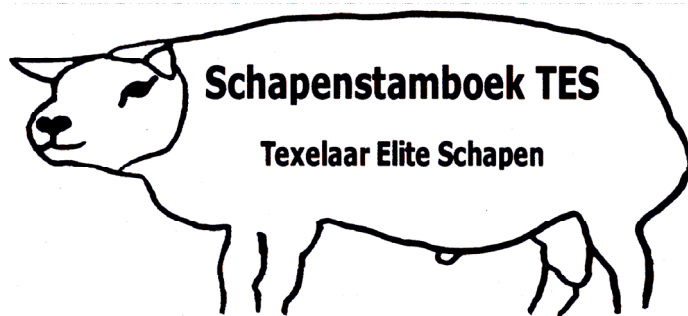
A handwritten signature in black ink, appearing to read 'S.W.A. Lak', with a long horizontal flourish extending to the right.

mr. S.W.A. Lak
voorzitter

cc: de heer drs. W.A. Roeterdink (EL&I)

Bezwaarclausule.

Indien u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u hiertegen bezwaar maken door het indienen van een bezwaarschrift. Dit bezwaarschrift dient door u te zijn ondertekend en bevat ten minste uw naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van deze beslissing en de redenen waarom u het met deze beslissing niet eens bent. Het bezwaarschrift dient binnen zes weken na dagtekening van deze beslissing te zijn ontvangen bij het Productschap Vee en Vlees, t.a.v. de Afdeling Juridische Zaken, Postbus 460, 2700 AL, te Zoetermeer.

LEDENLIJST 2003

Naam	Adres	Postcode	Woonplaats
Blok Harm	Boterdiep wz 12	9785AJ	Zuidwolde
Blok Henri	Tuinbouwstraat 10	9785AJ	Zuidwolde
Boer B	Vaart N-Z 45	7833HB	Nw. Amsterdam
Boer Mts P	Oosterseweg 2	7991NA	Dwingeloo
Bollink W	Eggeweg 18	7958PL	Koekange
Bouwman C	Maasdijk 183a	4261AD	Wijk en Aalburg
Brekeveld J	Harinxmaweg 1	8651AX	IJlst
Diest van G	Nijkerkerweg 47	3853NT	Ermelo
Dokter K H	Badweg 19	9161AT	Hollum (Am)
Doornebosch B A	Arkerstraat 1	8196KP	Welsum
Dorgelo W	Oostersebas 23	7761PS	Schonebeek
Eimeren M V	Snodenhoekseweg 14-16	6661ND	Elst
Franzen KP	Noorderweg 104	1456NK	Wijdewormer
Groot De T H R	Berkenlaan 15	4209AN	Schelluinen
Heuvelman F	Emsweg 1	7958PA	Koekange
Holleman Mts	Aamsepaal 2	6662NM	Elst
Horinga Mts	Karspelweg 6	9773TL	Groot Wetsinge
IJnsen H	Croleskwartier 82	8651HG	IJlst
IJnsen P	Botteneijstraat 3	9161CH	Hollum (Am)
Jagt L	Vaart 22 10 S	7833AE	Nw. Amsterdam
Kistemaker W	Westerstraat 88c	1655LE	Sijbekaspel
Kluitenberg Comb	Grevenberg 13	7754RH	Wachtum

Koopman H	Kanaal NZ 22	9414TL	Hooghalen
Krabbenborg J	Strankkampweg 6	7263SN	Marienvelde
Kwint A L	Mallenburgseweg 56	4205HD	Gorinchem
Lammertink Comb	De Wippert 4	7216PN	Kring van Dorth
Lange de F	Nieuwedijk 13	7921XB	Zuidwolde
Lodewijks J	Westerlaan 25	9161AN	Hollum (Am)
Lutke Willink D	Oude Nettelhorsterweg 1	7274ET	Geesteren
Mulder M	Hoogeveenseweg 10	9434TE	Eursinge
Nijkamp A G	Beekstraat 1a	7227NL:	Toldijk
Nobel P A	Cammingastraat 27	9162EK	Ballum (Am)
Overmeen D J	Holterweg 74	7245SK	Laren
Palmen F	Hobbelrade 116	6176CJ	Spaubeek
Peters H G M	Huyekamp 87	6662EL	Elst
Peters J B	Kerkenweg 20	7765BP	Weiteveen
Piters P A P	Einderweg 11	6267NS	Cadier en Keer
Reuver L Holding	Florastraat 31	6657AM	Boven-Leeuwen
Roerink Comb	Griemerweg4	7274DG	Geesteren
Schotanus K	Wijkergouw 36	1023NX	Schellingwoude
Schreuder J G	Schaapscheerderslaan 38	3781DZ	Voorthuizen
Schrijver W R	Weggelhorst 2	7241TC	Lochum
Schuitema S W	Onnesweg 16	9892PL	Feerwerd
Spijkerman T	Oosterboerweg 14	7943KG	Meppel
Staveren J	Westerdijk 56a	2451VC	Leimuiden
Verhage C	Aagtekerkseweg 17	4356RH	Oostkapelle
Verkaik C	Grotewaard 31-l	4225SL	Noordeloos
Visscher G W	Hullenweg 1	8191LB	Wapenveld
Visser P	Herenweg 10	9161AM	Hollum (Am)
Visser De J	Duinweg 30	4356AS	Oostkapelle
Vos G	Fort 42	7924RC	Zuidwolde
Weerd J	Oosterhulst 2	7711BG	Nieuw Leusen
Westendorp A J	Boekeloosestraat 57	7548AS	Enschede
Wiekema R	Armstraat 27	7963RL	Ruinen
Wopereis A J M	Batsdijk 35a	7261SN	Ruurlo
Zantboer O	Roggeland 7	7225NH	Olburgen
Zantboer T	Capellegoedweg 2	7225NG	Olburgen
Zwart De T	Gravenland 3	1111SK	Diemen

De automatisering van TES

Bij de start van TES was de automatisering een van de belangrijkste pijlers waarop het stamboek zou drijven. De automatisering moest eenvoudig, in eigen beheer en betaalbaar zijn. Na zorgvuldige afwegingen viel de keuze uiteindelijk op het automatiseringsprogramma van Peter Beljaars. Het programma werd hier en daar wat aangepast aan onze wensen en BelTES was een feit. Het programma was ontwikkeld in samenwerking met VSM en werd ook onderhouden door VSM.

Echter, de grootste bottleneck was dat de diergegevens uit het automatiseringsprogramma van het NTS niet overgezet konden worden naar BelTES.

Technisch 'leek' het niet mogelijk.

Met vereende krachten zijn toen door een aantal leden van TES de diergegevens van alle leden handmatig ingevoerd in BelTES. Door de enorme omvang van gegevens is er toentertijd besloten in eerste instantie drie generaties van elk dier in te voeren. Bij iedere generatie nieuw geboren lammeren zou er automatisch weer een generatie worden gegenereerd.

*Peter Beljaars
en Johan
Vloet (VSM)*

De DAT (Dier-Administratie-TES) werd in de beginjaren beheerd door de Tom Zantboer. Enkele jaren later werd het stokje overgenomen door Patrick Piters. Door de DAT uit te laten voeren door 'vrijwilligers' bleven de kosten beheersbaar en kon TES een tarievenlijst hanteren waarbij de zusterstamboeken het nakijken hadden. Nog een sterk punt van de DAT was dat leden, in de beginperiode, 7 dagen in de week, 24 uur per dag, met vragen terecht konden m.b.t. de Dieradministratie. Naderhand, toen de DAT goed gesetteld was en ieder lid wist wat van hem verwacht werd, kwamen er vaste avonden waarop de DAT bereikbaar was. Voor prangende vragen bleef de DAT echter altijd 7 dagen per week bereikbaar.

Vanaf 2003 was de dieradministratie een papieren aangelegenheid. Dek- en geboortelijsten werden door de leden met de pen ingevuld en, per post, naar de DAT gestuurd. De DAT verwerkte deze gegevens daarna in BelTES. Naarmate de jaren verstreken en het leden-aantal van TES groeide nam ook het werk voor de DAT toe. Het Bestuur van TES beseftte dat de DAT 'gevoelig' was voor verdere expansie van TES en dat ooit de limiet zou worden bereikt waarbij de DAT nog uitgevoerd kon worden door slechts één enkele vrijwilliger. In deze periode van voortschrijdend inzicht werd ook de elektronische I&R voor schapen met het verplicht aan- en afmelden een feit. Dit waren voor het bestuur zwaarwegende redenen om de Dieradministratie verder te automatiseren en TES voor te bereiden voor wat eventueel nog komen ging.

Het verder automatiseren hield in de praktijk in dat leden zelfstandig, online, hun dek- en geboortelijsten moesten registreren, zonder tussenkomst van de DAT. Daarnaast moesten ze zelf afstammingsbewijzen uitdraaien en aan- en verkopen registreren.

Dit alles leek in theorie makkelijker dan dat het in de praktijk was. Veelal hadden de leden in beginsel weinig op met computers. Sterker nog, leden vroegen zich openlijk af of de ingeslagen weg wel de juiste was. De dek- en geboortelijsten op papier met een pen invullen was toch veel gemakkelijker. Ondanks, terechte, vertwijfeling en scepsis bij leden stapte eenieder over zijn eigen schaduw heen en werd er een belangrijke stap voor de toekomst gezet. TESonline was 'geboren'.

De DAT werd ontlast, TES kon eventuele ledengroei gemakkelijk aan en het elektronisch aan- en afmelden werd ondersteund door het nieuwe programma.

Om de TES-leden niet zomaar in het 'diepe' te gooien werd er een pilotgroep geformeerd welke de beginselen van TESonline gingen instrueren bij de leden. Natuurlijk moesten de leden van de pilotgroep eerst zelf wegwijs worden gemaakt in TESonline. In December 2009 werd daarom door VSM een aparte bijeenkomst georganiseerd voor de pilotgroep. Aan het einde van deze dag was TES zeven super-users van TESonline rijker. Het ei was gelegd.

Vlnr. Patrick Piters, Johan Dossche, Frank Palmen, Cees Verkaik, Freek Heuvelman, Wim Visscher, Pieter Boer

Gaandeweg is TESonline verder doorontwikkeld. Er werd door VSM goed geluisterd naar wensen en gebruikerservaringen van TESleden. Daarnaast heeft VSM nauwe contacten met Dienst Regelingen aangaande de elektronische I&R. Alle vernieuwingen m.b.t. de

I&R worden direct doorgevoerd in TESonline. Met vallen en opstaan is TESonline een volwassen programma geworden. De resultante van vasthoudendheid en doorzettingsvermogen van alle leden van TES gezamenlijk.

Ook bij een super-user nog een vertwijfeld gezicht

TESonline biedt nu alle mogelijk denkbare ondersteuning voor onze dieradministratie. Leden zijn anno 2013 goed in staat, niet alleen om hun eigen stamboek-administratie bij te houden, maar ook om te voldoen aan de I&R regelgeving, dankzij TESonline.

Ook andere stamboeken hebben voor hun dieradministratie inmiddels aangeklopt bij VSM.

Het succes van TES kon niet onopgemerkt blijven.

Samen moet het lukken

Fokkerij

Fokkers die door middels inteelt of lijnteelt een stam hebben opgebouwd hechten grote waarde aan hun stam omdat zij het ras met al zijn kenmerken willen bewaren.

Hun ervaring, kennis van het ras, gedrevenheid en bovenal liefde voor hun dieren is de reden waarom zij vasthouden aan hun visie. Andere fokkers daarentegen hechten grote waarde aan het gebruik van zoveel mogelijk verschillende vaderdieren vanwege de genetische variëteit in een ras.

Hoe men ook fokt, omstreden zal elke methode blijven.

Een fokker ziet het als een uitdaging om het ras waar mogelijk te verbeteren. Verbeteren betekent in deze echter niet alleen “verfraaien”. Het TES heeft daarom als rode draad een fokdoel opgesteld. Het fokdoel is er mede op gericht dat het voortbestaan en welzijn van de Texelaar gewaarborgd is.

De huidige Texelaarfokkerij wordt hoofdzakelijk bedreven als liefhebberij, als hobby.

Het woord “hobby” associeert men vaak met amateuristisch en niet-serieus. Echter, niets is minder waar. In een hobby ligt vaak iemands ziel en zaligheid. Voor een hobbyist is geen moeite teveel. Hobbyisten zijn vaak bereid een uiterste inspanning te leveren.

Fokken wordt gezien als “kunst”.

Een fokker als iemand die iets creëert.

Een fokker is steeds op zoek naar grenzen.

Wat kan en wat kan niet.

De fokker bepaalt hierin zelf de norm.

Een fokker laat zich daarom niet zo gauw raden.

Adviezen van “deskundigen” berusten vaak op theorieën, waarbij deze deskundigen bovendien niet kunnen garanderen of de aanbevolen manier tot het gewenste resultaat zal leiden.

De fokker kan op verschillende manieren zijn fokkerij bedrijven.

Fokt hij op het genotype of laat hij zich leiden door het fenotype.

Meestal letten we bij de keuze van de moeder- en vaderdieren op datgene wat we aan de buitenkant zien, het fenotype dus.

Echter, belangrijker is datgene wat het dier in zijn genen heeft verborgen, het genotype dus.

Een kampioensram met een kampioensooi paren levert meestal niet een kampioenslam op. Het fenotype van beide ouderdieren kan dan wel subliem zijn en wellicht hooggespannen verwachtingen teweegbrengen, het genotype van beide ouderdieren is uiteindelijk bepalend hoe het eindproduct (lees: het Lam) er uit zal zien.

Een fokker heeft enkele mogelijkheden om meer inzicht te krijgen in het genotype van een dier.

Een afstammingsbewijs kan de fokker inzicht geven over de mogelijke aanwezige genetische eigenschappen van een dier. Ook nakomelingenonderzoek (keurram, preferent, sterooi) kan informatie geven over de mogelijke aanwezige genetische eigenschappen van een dier.

Als een fokker snel resultaat wil zien dan kan hij overgaan tot inteelt. Hierbij moet men denken aan bijvoorbeeld paringen tussen, halfbroer x halfzus (inteeltperc. 12,5%) of tussen een volle broer x volle zus (inteeltperc. 25%). Bij inteelt wordt de variabiliteit in een ras verkleind. Hierdoor wordt het genotype voor de fokker inzichtelijker.

Meestal heeft het woord “inteelt” een negatieve lading. Het wordt vaak in één adem genoemd met zwakte, minder vruchtbaar, achterblijvende groei, etc.

Natuurlijk kan dit gebeuren als men blijft doorgaan met intelen en bovendien vergeet te selecteren.

Inteelt kan ook echter ook leiden tot verhoogde vruchtbaarheid, versterkte groeikracht etc. Het is maar net waar je op selecteert.

Onterecht wordt ook gedacht dat door inteelt bepaalde afwijkingen ontstaan zoals bijv. een varkensbek of snoekbek.

Echter, er ontstaan geen nieuwe fouten. De genetisch al aanwezige afwijkingen worden nu wel zichtbaar.

Een fokker heeft dus de mogelijkheid om via inteelt zijn dieren op een snelle manier voor een bepaalde eigenschap fokzuiver te krijgen.

Het succes van inteelt is mede afhankelijk van de keuze van de ouderdieren en een strenge selectie van de nakomelingen.

Bij lijnenteelt ligt de nadruk op het terugfokken naar een of meerdere grootouders. De fokker tracht hierdoor goede eigenschappen van een bepaalde stam sterker te verankeren in zijn fokkerij. Ook wordt lijnteelt toegepast door fokkers als ze een 'eigen' bloedlijn willen opzetten. Ook bij lijnteelt is een gedegen selectie van essentieel belang voor het welslagen ervan.

Nu blijft de vraag: moet men het fokken in de vingers hebben om er iets moois van te maken? Ja en neen.

Fokken op het fenotype lijkt makkelijk, doch is onvoorspelbaar. Veelal zal men minder blij verrast zijn met het gewenste resultaat.

Fokken op het genotype (genetische aanleg) vergt kennis van bepaalde bloedlijnen, maar bovenal moed, durf en vasthoudendheid in de keuze van de ouderdieren. Het resultaat zal echter vooraf beter te voorspellen zijn.

Zoals al in de eerste alinea verteld, over iedere fokmethode is iets te zeggen.

Maakt U gebruik van:

- dat "aparte" rammetje uit een "gewone" bloedlijn of,
- kiest U voor dat "gewone" rammetje uit een "beste" bloedlijn.

De keuze is aan U.

Het eerste "TES-lam"

Met trots geven wij kennis van de
geboorte van het eerste,
officieel ingeschreven, TES-lam.

Het is een meisje !!
Wij noemen haar :

4940-0265.

Samen met haar broertje maakte zij
op 3 februari 2004, gezond en wel,
haar entree in de schapenwereld.

1^e Keurram(men)

Voor het eerst in het bestaan van Schapenstamboek TES werden in 2005 aan twee rammen het predikaat “Keurram” verleend.

Keurram

Dit predikaat wordt toegekend naar aanleiding van de kwaliteit qua exterieurvererving van de lammeren en van de 1-jarige en eventueel oudere nakomelingen. Bij de beoordeling ligt de nadruk op de kwaliteit van de groep 1-jarige en eventueel oudere nakomelingen.

Het betreft de rammen:

1529-1851, eigenaar F. Heuvelman te Koekange

1807-1305, van eigenaar T. Zantboer te Olburgen en mede-eigenaar S. Schuitema te Feerwerd.

De commissie, bestaande uit: L. de Reuver, T. de Zwart, H. Blok en F. Palmen(rapporteur) heeft op 13-8-2005 nakomelingen van bovengenoemde rammen beoordeeld aan de hand van het fok-doel van TES. In dit fokdoel staan de onderdelen als volgt omschreven:

- *Het lichaam van de Texelaar is ruim gebouwd, balkvormig en doet massaal aan.*
- *De kop is sprekend, heeft goede verhoudingen en is voorzien van een recht neusbeen en een brede bek. Verder zijn een zwarte neusspiegel en een blanke beharing gewenst.*
- *De hals is voldoende lang en correct geplaatst.*
- *De romp is in zijn geheel best bespied, met extra gevulde lendenen en dijnen. De voor-, midden- en achterhand vormen een evenredig geheel.*
- *De voorhand is breed en diep, met een goed geplaatste, vrij lange schouder en een voldoende ver naar voren doorlopend borstbeen.*
- *De middenhand is lang, breed met voldoende diepte in de ribben en brede, sterke lendenen.*
- *De achterhand is breed terwijl het kruis lang en licht hellend is.*
- *Het beenwerk is fijn van structuur, passend ontwikkeld, droog en krachtig. Het is zowel in gang en stand correct.*
- *De romp is bedekt met een witte functionele vacht. De wol is fijn, gesloten en vast gestapeld en bevat geen overtollig wolvet. Kop en benen zijn onbewold en bedekt met wit haar.*
- *De staart is fijn en heeft een passende lengte.*

Ram 1529-1851 is op 23 maart 2002 als tweeling geboren op het bedrijf van Mts. J.A. Oosten te Blankenham. Vader is 3938-3288, moeder is 1529-1440.

Hij is op 1-jarige leeftijd aangekocht door F. Heuvelman te Koekange.

De ram is naast F. Heuvelman ook ingezet door S. Schuitema te Feerwerd en T. Zantboer te Olburgen.

RAM 1529-1851

De afstammelingen van ram 1529-1851 vormen een groep uniforme rastypische dieren. Zowel in de mannelijke als de vrouwelijke nakomelingen waren een aantal zeer fraai rastypische dieren te zien. De ontwikkeling in de hoogtemaat is wisselend, de lengte is goed tot zeer goed. De dieren hebben een mooie vleesopdruk met open, lange, hellende kruizen. De dieren hebben goed gevulde lendenen en goed gevulde achterstellen. De koppen zijn goed tot zeer goed van vorm en uitdrukking, doch konden in een enkel geval iets blanker zijn. De vachten zijn goed gesloten en fijn van draad, in een enkel geval is de stapeling wat dun. Het beenwerk is voldoende droog, doch met een bemerking op zowel de stand als de kracht in de gang.

Gelet op bovenstaande bevindingen heeft de commissie besloten aan ram 1529-1851 het predikaat "Keurram" toe te kennen.

Ram 1529-1851 is op 2-jarige leeftijd definitief ingeschreven met:

Kop	Ontw	Besp	Even	Type	Been	Vach	Alg.v
86	90	90	88	89	87	85	88

Ram 1807-1305 is op 11 maart 2000 als tweeling geboren op het bedrijf van M.H.G. Nikamp te Marienheem. Vader is 3938-2600, moeder is 1807-1043.

Hij is op 1-jarige leeftijd aangekocht door T. Zantboer te Olburgen.

In 2003 werd S. Schuitema te Feerwerd mede-eigenaar.

De ram is naast T. Zantboer en S. Schuitema ook ingezet door B. van Raaij, J. Reefman, M. Nikamp, C. Vis, H. Hasselo, L. Brinke, J. Rap, H. Lamberts, F. Kemperman en G. van Diest.

Conclusie:

De afstammelingen van ram 1807-1305 vormen een groep uniforme, goed ontwikkelde dieren. De koppen zijn doorgaans voldoende tot goed van vorm en uitdrukking.

De voor- midden- en achterhand is breed en evenredig van bouw. De dieren vertonen een mooie vleesopdruk en zijn goed tot zeer goed bespied in het achterstel. Met name bij de eenjarige niet-gezoogde ooien zijn een aantal exemplaren zeer fraai bespied. De eenjarige gezoogde ooien blijken zeer snel te herstellen van de zoogperiode. De vachten zijn goed gesloten en fijn van draad. Bij een enkel exemplaar is de stapeling op het kruis wat dun.

Het beenwerk is voldoende krachtig. In een enkel geval is het beenwerk wat steil. Zowel bij de lammeren als bij de eenjarige dieren imponeerde het vrouwelijk materiaal het meest.

Gelet op bovenstaande bevindingen heeft de commissie besloten aan ram 1807-1305 het predikaat "Keurram" toe te kennen.

Ram 1807-1305 is op 3-jarige leeftijd definitief ingeschreven met

Kop	Ontw	Besp	Even	Type	Been	Vach	Alg.v
88	88	91	91	90	87	89	90

1^e Voorlopige Premieram

Voor het eerst in het bestaan van Schapenstamboek TES werd er in 2007 aan een ram het predicaat “Voorlopig Premieram” verleend.

Premieram:

Dit predicaat wordt toegekend naar aanleiding van de kwaliteit qua exterieurvererving van de lammeren. Voor de beoordeling moeten 75% van alle levend geboren lammeren worden getoond, waarvan minimaal 1/3 ramlammeren. Het totaal aantal getoonde lammeren moet minimaal 10 zijn.

Het betreft ram: **3369-0031**, eig. J. Dossche te Hansbeke (België)

De commissie bestaande uit: L. de Reuver, K. Kluitenberg, H. Koopman A.J. Westendorp en F. Palmes (rapporteur) heeft op 25 Augustus 2007 nakomelingen van bovengenoemde ram beoordeeld aan de hand van het fokdoel van TES.

In dit fokdoel staan de onderdelen als volgt omschreven:

- *Het lichaam van de Texelaar is ruim gebouwd, balkvormig en doet massaal aan.*
- *De kop is sprekend, heeft goede verhoudingen en is voorzien van een recht neusbeen en een brede bek. Verder zijn een zwarte neusspiegel en een blanke beharing gewenst.*
- *De hals is voldoende lang en correct geplaatst.*
- *De romp is in zijn geheel best bespierd, met extra gevulde lendenen en dijen. De voor-, midden- en achterhand vormen een evenredig geheel.*
- *De voorhand is breed en diep, met een goed geplaatste, vrij lange schouder en een voldoende ver naar voren doorlopend borstbeen.*
- *De middenhand is lang, breed met voldoende diepte in de ribben en brede, sterke lendenen.*
- *De achterhand is breed terwijl het kruis lang en licht hellend is.*
- *Het beenwerk is fijn van structuur, passend ontwikkeld, droog en krachtig. Het is zowel in gang en stand correct.*
- *De romp is bedekt met een witte functionele vacht. De wol is fijn, gesloten en vast gestapeld en bevat geen overtollig wolvet. Kop en benen zijn onbewold en bedekt met wit haar.*
- *De staart is fijn en heeft een passende lengte.*

1^e Definitieve Premieram

Voor het eerst in het bestaan van Schapenstamboek TES werd in 2009 aan een ram het predikaat “Definitief Premieram” verleend.

Definitief Premieram:

Dit predikaat wordt toegekend naar aanleiding van de kwaliteit qua exterieurvererving van met name de anderhalfjarige dieren. Voor de beoordeling moeten alle nog aanwezige anderhalfjarige dieren worden getoond, waarvan minimaal twee rammen.

Het betreft de ram:
3369-0031
Eigenaar J. Dossche
te Hansbeke

De commissie, bestaande uit: B. Thijs, T. Spijkerman, A.J. Westendorp K. Verkaik en F. Palmes (rapporteur) heeft op 9 Augustus 2008 nakomelingen van bovengenoemde ram beoordeeld aan de hand van het fokdoel van TES.

Conclusie:

De afstammelingen van ram 3369-0031 vormen een groep rastypische dieren. De ontwikkeling is wisselend. De dieren hebben een mooie vleesopdruk. De voor- midden- en achterhanden zijn doorgaans goed tot zeer goed bespierd. De koppen zijn blank en goed tot zeer goed van vorm en uitdrukking. De vachten zijn goed gesloten en fijn van draad. Het beenwerk is droog en voldoende krachtig in stand en gang. De vrouwelijke groep maakt meer indruk dan de mannelijke groep.

Gelet op bovenstaande bevindingen heeft de commissie besloten aan ram 3369-0031 het predikaat “Definitief Premieram” toe te kennen.

Ram 3369-0031 is op 4 maart 2006 als eenling geboren op het bedrijf van J. Jonckheere te Beernem.

Hij is als ramlam aangekocht door J. Dossche te Hansbeke (België).

De ram is in 2006 alleen ingezet op het bedrijf van J. Dossche.

Uit 21 worpen zijn van ram 3369-0031 in totaal 31 lammeren geboren, waarvan 28 levend geboren.

Ram 3369-0031 is op ½ jarige leeftijd voorlopig ingeschreven met de volgende puntenbalk:

Conclusie:

De afstammelingen van ram 3369-0031 vormen een groep rastypische dieren.

De ontwikkeling is wisselend.

De dieren hebben een mooie vleesopdruk en hebben goed gevulde lendenen en goed gevulde achterstellen. De koppen zijn blank en goed tot zeer goed van vorm en uitdrukking. De vachten zijn goed gesloten en fijn van draad. Het beenwerk is droog en voldoende krachtig in stand en gang.

Gelet op bovenstaande bevindingen heeft de commissie besloten aan ram 3369-0031 het predikaat "Voorlopig Premieram" toe te kennen.

Kop	Ontw	Besp	Even	Type	Been	Vach	Alg.v
89	88	87	86	88	83	87	88

De eerste A-ram(men) TES

Op de TES-keuring in september 2006 te Bathmen was iedereen het er over eens, dat de kwaliteit gemiddeld van een hoog niveau was. De rubriek oudere rammen was zelfs van uitmuntend hoog niveau.

De dagen erna bevestigen de geluiden uit “Het Land” en een reportage in Vee & Gewas het beeld.

Op 22 september 2006 heeft de Foktechnische Commissie samen met de inspecteurs de jaarlijkse inspectiedag gehouden. Het doel van deze inspectiedag is om op basis van het fokdoel, de lijn uit te zetten voor het aankomende inspectieseizoen.

Tijdens deze inspectiedag werden ons ook twee rammen aangeboden, welke op de fokdag duidelijke smaakmakers waren, om deze eens kritisch te beoordelen.

Hoewel de twee rammen, 3439-0612 en 4726-1488, verschillend van type zijn, hebben wij besloten beide rammen met een “A” in te schrijven, om hun uitmuntende eigenschappen. Dat beide rammen gefokt zijn door TES-fokkers bevestigd, dat we als TES op de goede weg zijn.

Laten we deze lijn proberen vast te houden!

Hierna volgt een beschrijving van de rammen.

Klaas Kluitenberg

Namens de Foktechnische Commissie
en de inspecteurs

Ram: 3439-0612
Geb: 16-03-2004 2-ling
Fokker: M. Bennenbroek te Deurne
Eigenaar: M. Bennenbroek te Deurne

Kop	Ontw	Besp	Even	Type	Been	Va	AV	Hm	LM	Bd
90	90	88	90	91	85	89	90	70	81	37

Ram 3439-0612 is een best ontwikkelde ram met zeer veel rasuitstraling vanuit zijn kop en voorhand.

De ram is in de voorhand en achterhand best bespied, maar mocht over de rug iets meer breedte vertonen.

De ram is zeer evenredig (balkvormig) gebouwd met een zeer fraai zijprofiel.

De benen zijn droog en correct van stand en in gebruik met een kleine opmerking op de linker voorpoot.

De vacht is fijn van draad en goed gesloten.

Ram: 4726-1488
Geb: 21-04-2004 1-ling
Fokker: L. de Reuver te Boven Leeuwen
Eigenaar: L. de Reuver te Boven Leeuwen

Kop	Ontw	Besp	Even	Type	Been	Va	AV	Hm	LM	Bd
88	91	90	90	89	86	90	90	73	80	37

Ram 4726-1488 is een best ontwikkelde moderne ram.

De ram is zeer ruim en best bespied over de gehele rug en in de achterhand. Daarnaast is de ram mooi evenredig (balkvormig) gebouwd en heeft hij juiste verhoudingen (Hoogte, Lengte, Breedte en Diepte).

De ram heeft een best type, maar in de kop mocht de ram iets blanker en mannelijker zijn.

De ram heeft correct droog beenwerk, zowel in stand als gang. De vacht is zeer fijn van draad en goed gesloten.

De TESSelaar

Schape­n­stam­boek TES 2003 t/m 2013.

Nieuws­brief “De TESSelaar” kwam in oktober 2003 met de eerste editie. Nu 2013, nog één editie van de TESSelaar en dan heb ik de 10 jaar ook vol gemaakt. 40 edities van de TESSelaar.

Terug kijken heeft geen zin, de tijd kan je niet terug draaien, dus dat is verspilde energie.

Maar vergeef me, bij een jubilea mag en doe je dat.

Hoe is “De TESSelaar” ontstaan?

In één van eerste bestuursvergaderingen (augustus 2003) heeft Freek Heuvelman het idee aangeleverd dat het voor het pas ontstane Schape­n­stam­boek TES goed zou zijn als onze nieuwe club een clubblad of nieuws­brief zou krijgen.

Alle overige bestuursleden antwoorden bijna in koor:

Dan maak je die maar!

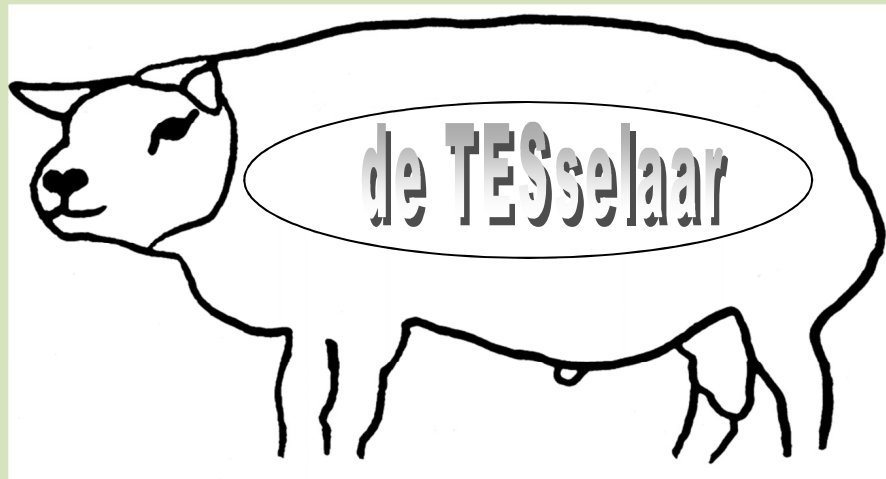
Toen kon ik er niet meer onderuit.

Alle overige bestuursleden hadden destijds een taak, maar de TESSelaar van Schape­n­stam­boek TES mag toch wel “het kindje” van mij (Freek Heuvelman) genoemd worden.

Hoe is de naam ontstaan?

Uiteraard moest het clubblad een naam hebben. Op een avond zat ik op internet nieuws te zoeken. Nieuws voor het blad, zoals ik dat bijna elke avond even doe. Opeens kwam ik op een schapensite de naam tegen van: De witte Texelaar.

Mijn fantasie ging direct werken en bij de uitspraak van de Texelaar, dacht ik: TES en Texelaar, dan wordt het: De TESSelaar. Zo gezegd en zo gedaan.

Schapenstamboek TES 1^e jaargang nummer 2003-1

Inhoud:

- *Van de redactie*
- *De voorzitter*
- *Foktechnische – commissie*
- *BelTES*
- *Couperen*
- *Ledenlijst*
- *Gesprek met J.Geluk*
- *Agenda*
- *Beljaars*

Redactie:

Freek Heuvelman
☎ (0522) 45 21 19
f.heuvelman@planet.nl

En hoe ging dat?

Zo makkelijk ging dat eerst niet, het begin was best moeilijk. De eerste editie in 2003 kon je geen clubblad noemen. Het waren 4 (losse) pagina's aan elkaar geniet. Ik weet het nog goed, had ze tussen de middag op het werk gekopieerd. Alle begin was moeilijk, maar dat is gebruikelijk bij een nieuwe club.

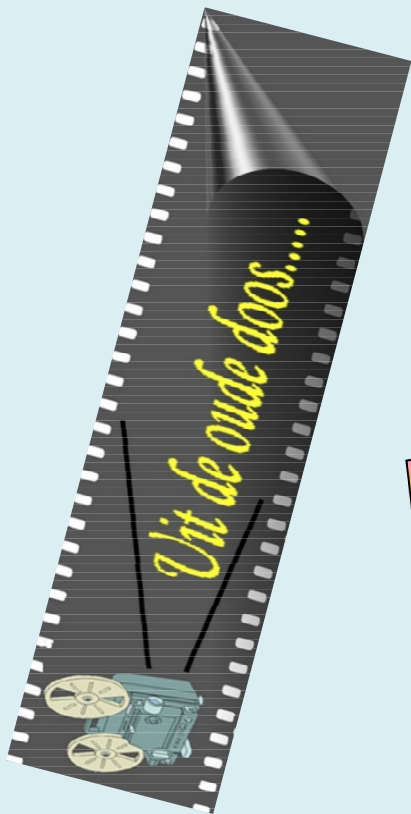
Maar gaandeweg kwamen er steeds meer "hobbels" op mijn weg. Het heeft me de eerste jaren wel moeite en zweetdruppels gekost. Was geen held op de computer. Het begon met een verhaaltje typen, maar er kwam steeds meer bij, zoals: lijstwerk, foto's plaatsen, knippen, plakken, invoegen, aanpassen etc. Menigmaal heb ik de telefoon gepakt en advies gevraagd aan mijn "helpdesk" (Frank en Angelique Palmen). En zelf heel veel proberen.

Hoe was het begin?

Zoals ik al heb gememoreerd het begon met enkele A-4tjes tekst. Uiteraard kwamen er steeds meer ideeën, suggesties etc. Meerdere leden hebben in de loop van de jaren een bijdrage geleverd aan de TESselaar. Het blad kreeg steeds meer inhoud en groeide naar een acceptabel blad. Eén van de leukste, maar ook zeer zeker schaap gerelateerd, was in de beginjaren de bijdrage van Angelique Palmen met haar bijdrage: Op de koffie bij..... Elk kwartaal ging Angelique bij een lid van TES op bezoek voor een interview en aan de hand daarvan maakte ze een reportage. Prachtig en zo konden de leden hun fokkerij presenteren in de TESselaar.

Wat was mijn drijfveer voor een clubblad?

Schapeinstamboek had transparantie hoog in het vaandel staan. Ik dacht: Hoe kan je dat het beste uitdragen? Een blad waar je de leden en donateurs mededelingen doet over het reilen en zeilen. Een clubblad zou in mijn ogen een schot in de roos zijn. Bestuurlijk, TES-online, Foktechnische commissie, inspectiewerk, fokdoel etc. alles stond nog in de steigers.

Fokdag Bathmen

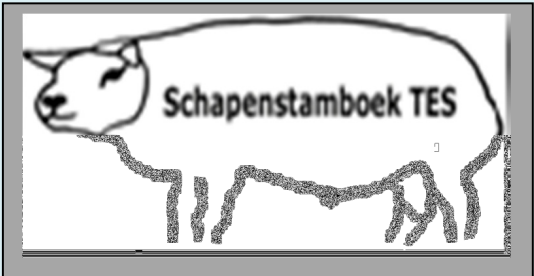
Column

Op de koffie bij
door Angelique Palmen

Voorwoord

TES-online

Redactie

Gedicht

NIEUWSBERICHTEN

Rammenoverzicht

Notulen Algemene Ledenvergadering Schapenstamboek TES

TES dag

TEXELAAR
CORYFEËN

Agenda

Mijn tweede passie.....

Tweede
Belgische
fokdag

De TEssejaar

Als bestuur was dat een kans voor open doel om allerlei mededelingen via de TESSelaar aan de leden door te geven. Door te geven waar het bestuur en commissies mee bezig waren en een soort saamhorigheid te kweken. Ik geloof wel dat de TESSelaar aan de verwachtingen heeft voldaan de afgelopen 10 jaar.

Wat is het geworden?

Laat ik voorop stellen dat ik het werk voor de TESSelaar altijd met heel veel plezier heb gedaan en nog steeds doe. Elke keer weer een uitdaging om kopij binnen te krijgen. Soms begin je drie weken voor de uitgave en heb je nog niets. Dan bij de uitgave een blad met 40 of 50 pagina's informatie (zoals de laatste jaren). Het kan altijd beter, maar ik ben er trots op wat het is geworden. Ik hoor weleens dat het goed wordt ontvangen en gelezen. Dat is mijn drijfveer. Voor je kind heb je per slot van rekening veel over.

De laatste jaren is de TESSelaar enorm gegroeid. Niet alleen qua omvang, maar ook qua inhoud. Notulen van de ledenvergadering, bestuursaangelegenheden, lijstwerk zoals: A-ooien, sterooien, rammenlijsten. Nieuwsberichten, Informatie op het gebied van DAT (Dieradministratie), verslagen van fokdagen en rammendagen aangevuld met foto's. Al jaren een vast onderwerp: Uit de Oude Doos. Voorheen verzorgd door Frank Palmen en de laatste jaren door Gerrit Paalman. Een kijk in of op het verleden. Bij menig schapenfokker roept elke reportage uit de Oude Doos weer herinneringen op uit vervlogen tijden.

De laatste jaren, in het eerste nummer van het jaar, een overzicht van de gebruikte rammen door de leden.

Eén van de meest gelezen en gewaardeerd onderdeel van de TESSelaar is de laatste jaren de reportage van Gerrit Paalman genaamd: Texelaar coryfee. Een bezoek aan een gewaardeerd Texelaar fokker uit het verleden. Iemand die iets gepresteerd heeft in de fokkerij. Een verhaal maken over een "topfokker" uit het verleden aangevuld met talloze foto's, krantenknipsels uit de vorige eeuw. Een verrijking voor de TESSelaar.

De TESselaar

Tel: 06 2924 0658
f.heuvelman@kpnmail.nl

Schapenstamboek TES 11^e jaargang nummer 2013

Redactie: Freek Heuvelman

Wat kost mij dat?

Alleen maar tijd.

In de beginjaren heb ik er wel geld in gestoken, zoals printer, inkt papier, vrije dagen, reiskosten naar de drukker.

De laatste jaren gaat alles digitaal. Gewoon, heerlijk thuis, je klus uitvoeren. Hoeveel tijd mij dat kost?

Laat ik een voorbeeld geven: Een Texelaar coryfee krijg ik als een tekstdocument binnen. De laatste tijd zitten er soms tussen de 20 en 30 foto's of documenten bij die in de reportage gevoegd moeten worden. Sinds twee jaar ben ik op woensdag vrij en ben dan bijna een hele dag (6 tot 8 uur) kwijt voor het opmaken van de reportage. En als het eindproduct goed gekeurd wordt geeft je dat een goed gevoel.

Wanneer verschijnt de TESSelaar

De laatste jaren verschijnt de TESSelaar in de eerste weken van februari, mei, augustus en november. Naast de leden (70) en donateurs (31) gaat de TESSelaar ook nog naar (28) overig geïnteresseerde Texelaarfokkers die alleen een abonnement op de TESSelaar hebben (peildatum 1 mei 2013). De kosten van de TESSelaar zijn voor leden, donateurs en overig geïnteresseerden gelijk, n.l. € 25 per jaar. Losse nummer kosten € 6,50.

De TESSelaar

Bestuur anno 2003

Een foto uit de oude doos, ook enigszins beschadigd. In de eerste jaren zijn bij mijn weten geen foto's gemaakt of bewaard. Op deze foto drinken de bestuursleden een glas champagne naar aanleiding van de eerste uitgave van de Nieuwsbrief "De TESselaar". Dit moet geweest zijn in september of oktober 2003.

Op de foto (van links naar rechts):

H. IJnsen(secretariaat),

Tom Zandboer (DAT en vice-voorzitter),

Cees Verkaik (penningmeester),

Frank Palmen (voorzitter) en

Freek Heuvelman (bestuurslid/notulist).

Niet te zien op de foto (zit tussen H. IJnsen en T. Zandboer),

Arend Jan Westendorp (bestuurslid foktechnische commissie)

Bestuur anno 2013

Na de ledenvergadering in mei 2013 is het bestuur, na een korte periode met 4 personen te hebben bestuurd, weer compleet.

Op de foto van links naar rechts:

Bert Laan (foktechnische zaken),

Leon Roos (secretariaat),

Patrick Piters (voorzitter),

Johan Dossche (Belgische zaken),

Cees Verhage (penningmeester).

TES in België

1. Hoe de stamboeken in België georganiseerd zijn.

Omstreeks de jaren 1950 waren de schapenhouders bezig met het verbeteren van de kwaliteit van hun schapen. Hetzij om meer melk of om meer lammeren te verkrijgen ofwel om de beveleedheid te verbeteren. Deze schapen dienden meestal om het erf van de boerderij proper te houden. Er waren ook herders die met hun kuddes langs de weg naar stukken land gingen om ze te laten grazen. Het waren schapen van rond de 70 kg. van het type melkschaap die vlot 2 lammeren groot brachten. De lammeren werden geslacht als ze ongeveer 40 kg. wogen meestal voor eigen gebruik of ze werden verkocht aan de lokale slager.

Om aan rasverbetering te doen, sloten de fokkers zich aan bij het stamboek dat provinciaal gestructureerd was met een landelijke overkoepeling. Jaarlijks werden er provinciale prijskampen georganiseerd en om de 2 jaar is er de nationale prijskamp, vroeger in Brussel en nu ook afwisselend in Gent. Tijdens de najaarsinspectie werden de dieren op halfjarige leeftijd aangenomen in het stamboek. De lammeren van ongeveer 6 maanden oud werden dan toegelaten om mee te fokken en kregen een voorlopige keuring. Op anderhalf jarige leeftijd kregen ze een definitieve keuring volgens de rassenstandaard met een volledige puntenbalk. De rammen worden ook gewogen. Een premieram keuring, preferentschap keuring en het predicaat ster - of elite ooi wordt niet toegekend.

2. Monopolie voor KHV in Vlaanderen en voor AWEOC in Wallonië.

In België had je twee regio's nl. het Nederlandssprekend deel Vlaanderen en het Franssprekend deel Wallonië. Nadat het ministerie van Landbouw gesplitst werd in een Vlaams ministerie en in een Waals ministerie wilden de nieuwe verantwoordelijken komaf maken met de provinciale structuren van de stamboeken.

Die waren er voor de vleeschapen, maar ook voor de melkschapen. Het ministerie wou slechts 1 gesprekspartner waarin alle kleine herkauwers in participeerden. Zo ontstond in 2004 in Vlaanderen de KHV (vereniging van kleine herkauwers Vlaanderen) en het AWEOC (Association Wallonne des Eleveurs d'Ovins et de Caprins a.s.b.l.) in Wallonië als enige gesprekspartner van het ministerie van de twee regio's. De provinciale verenigingen kregen nu een beperkte rol en ze mogen enkel nog de prijskamp en een gezellig samenzijn organiseren terwijl het fokdoel in de koepel KHV of AWEOC bepaald wordt. Bij dit dictaat van Brussel kunnen de fokkers niet anders dan er zich bij neerleggen en ze lopen verloren in de nieuwe opgelegde structuur die niet door de basis gedragen wordt.

3. Belgische fokkers sluiten zich aan bij TES.

In het nieuwe fokdoel van KHV werd steeds meer de nadruk gelegd op de economische factoren. Groei en ontwikkeling werden steeds belangrijker (te vergelijken met fokdoel bij NTS in Nederland). Er kwam dan ook nog bij dat men zich steeds meer liet leiden door wat de markt vroeg. In Vlaanderen was er behoorlijk wat interesse voor de "Beltex" die vanuit Engeland furore maakte.

De rastypische dieren werden steeds minder gewenst. Sommige toonaangevende hobbyfokkers noemden dit zelfs dieren waarvoor je een handleiding nodig had en ze begonnen de Franse Texelaar erin te fokken om zo een grotere ontwikkeling te bekomen ofwel gebruikten ze een swifterraam om de productie te verhogen. Het stamboek liet dit oogluikend toe en na een paar generaties zie je hier niets meer van terug in het afstammingsbewijs en zijn het op papier allemaal raszuivere Texelaars.

Om de economische Texelaar nog beter te dienen, stapte de foktechnische commissie bij de stamboekopname af van de zo gewaardeerde puntenbalk en ging men over naar een lineaire keuring. Men gaf punten van 1 tot 9 per onderdeel kop, vacht, ontwikkeling, benen,

De ontwikkeling werd met een ingewikkelde formule uit de afmetingen berekend. Type en een waarde voor de kop kon niet gemeten worden en dit subjectief onderdeel werd minder gewaardeerd in de opname. Men vond dat dit toch maar bij het slachtafval terecht kwam. Na kritiek van de leden werd de pure lineaire keuring na een paar jaar terug afgevoerd maar de aandacht voor het type was totaal verloren gegaan.

In 2006 sloten de eerste fokkers Dossche J., Thijs S., Bogaerts M. en Jacobs Chr. zich aan bij TES waar de Texelaar ook functioneel is, maar waar de nadruk meer ligt op ras en type. Hier mag de Texelaar nog mooi zijn!

4. Eerste openstal dag in 2008.

Vier Belgische TES leden Maurice Bogaerts, Johan Dossche, Christophe Jacobs en Stijn Thijs hebben op 9 augustus 2008 hun mooiste dieren op het bedrijf van Stijn Thijs uit Vissenaken - Tienen samengebracht om ze aan het publiek tentoon te stellen.

Hun drijfveer: Het ras en type waar de Texelaar (mede) om bekend staat te laten zien aan collega fokkers.

Het is een mooie happening met veel bezoekers uit België en uit Nederland en met vertegenwoordigers van de verschillende stamboeken bij elkaar in de ruime schuur waar de dieren in aparte groepshokken staan opgesteld. Ook in de weiden rond het bedrijf kan men de prachtige dieren van Stijn bewonderen.

De vier fokkers vertellen uitgebreid over hun fokkerij, visie en waarom ze overgestapt zijn naar TES.

In de namiddag was de premieram keuring van de ram BE3369-0031 eigenaar Johan Dossche uit Hansbeke; fokker Jan Jonckheere uit Beernen gepland.

De foktechnische commissie vlnr: K. Verkaik, T. Spijkerman, A. J. Westendorp en inspecteur B. Thys beoordelen de ram en zijn nakomelingen en geeft deze het predicaat “ Definitief Premieram”.

De dag vorderde en de gezelligheid in de schuur en rond de tap nam toe. Naast het aanschouwen van de fokkerij van deze 4 fokkers zijn de sociale contacten tussen de fokkers onderling van even groot belang. De sfeer was heel gemoedelijk en het gezamenlijk doel is het fokken van mooie raszuivere functionele dieren. TES kan terugblikken op een geslaagde dag.

5. Eerste Belgische TES fokdag in 2011.

Het plan werd gesmeed om een vervolg te maken aan de openstal dag van 2008. Ondertussen zijn er 7 volwaardige leden die hun dieren op het bedrijf van Dossche J. uit Hansbeke aan het publiek voorstellen. Deze keer werd er geopteerd om in de namiddag een prijskamp voor ram - en ooilammeren en een prijskamp voor bedrijfsgroepen te organiseren. Nieuw was dat het publiek een selectie kon maken uit de aanwezige dieren waaruit de jury de dagkampioen kon kiezen.

Allereerst een bedrijfsvoorstelling van de inzenders:

Johan Dossche is de jongste van de gebroeders Dossche.

Hij heeft een grote schapenfokkerij in Hansbeke, België.

Zijn fokkerij met veel schapenbloed van zijn vader O. Dossche (Drongen-Belgie) en M. Mulder (Westerbork-Nederland), bestaat uit een koppel luxe ooien met beste koppen. Afgelopen jaren hebben de rammen 00919-00484 (M. Mulder) en 3369-0031 P (J. Jonckheere) een behoorlijke invloed gehad. Maakte de overstap naar TES toen ze bij KHV de rasuitstraling lieten vallen en enkel voor een “groot” schaap kozen. Sedert drie jaar secretaris in het TES bestuur.

S. Thijs heeft een grote koppel Texelaars in Tienen, Belgisch Brabant. De basis is de afgelopen jaren gelegd met de aankoop van beste fokooien van Piet Verberne, die op oudere leeftijd van Texel zijn gehaald.

Dit heeft geresulteerd in een koppel beste schapen uit prima bloedlijnen.

L. Vanhamme. De roots van zijn kleine fokkerij liggen in de 50 jaar oude stamboekfokkerij van Laurents vader Emiel.

De laatste jaren zijn rammen gebruikt van Johan Dossche (2 zoons van 3369-0031 Premieram) en Christoph Jacobs (01405-00605). Dit najaar maakte ram 3244-01268 (AV 89) de dienst uit. Dit is een zoon van de bekende Santema ram 00228-02100, die lengte en duurzaamheid verder moet verankeren.

Comb. T & Y. Plentinckx is in 1995 gestart met een paar kruislingschappen, maar in 1997 overgestapt naar Stamboek Texelaars (met 5 ooien en 1 ram).

Pas de laatste 6 jaren met volle passie en overgave Texelaars beginnen te fokken en van toen af hebben we regelmatig fokdieren vanuit Nederland ingevoerd. Vooral uit de fokkerijen van J.Molenaar en M. van Boekel samen gebracht met dieren uit de fokkerij van C. Jacobs. Ook de rammen 03938-03870 van C. Commandeur en de ram 05484-00690 van K. van den Berg uit Meer hebben een invloed gehad op de huidige fokkerij.

Comb. L & C. Jacobs. Ons bedrijf bevindt zich in Vollezele in het heuvelachtige pajottenland.

Bij ons lammeren jaarlijks ongeveer 25 oaien af. Wij houden van dieren met een normale ontwikkeling (bij ons is ontwikkeling: lengte x breedte x borstdiepte), ras en adel, zowel in kop als over het lichaam en voorzien van beste bespiering. De meeste van onze dieren hebben als voorouders oaien en rammen uit de stal van Frits Goethals uit Westdorpe, topfokker op rust en goede vriend. De laatste 10 jaar hebben we ook veel rammen en oaien ingezet uit de stal van fam. Blok uit Zuidwolde.

B. Thijs. Na enkele jaren er tussenuit te zijn geweest, zijn we in 2008 opnieuw begonnen met enkele lammeren. We hebben al enkele jaren na mekaar enkele rammetjes van G. Dossche ingezet, aangezien Gilbert de door ons gefokte ram 1133-3118 enkele jaren heeft ingezet.

De bedoeling is dat deze ram straks in al onze schapen is weer te vinden. Van de huidige oaien aanwezig stamt 70% van deze ram af. Verder huist er bloed afkomstig uit de stallen va M. Mulder, H. Blok, P. Verberne en B. Laan in deze oaien. We streven naar een mooi evenredig schaap met een beste kop erop.

M. Bogaerts. Mijn visie over schapen: Ik zie heel graag een schaap met een blanke kop met veel ras en adel. Dit heb ik altijd onthouden van Piet Verberne. In mijn schapen zit bijna uitsluitend Verberne bloed. Graag dieren met een lange levensduur en zoals iedereen graag wil, een schaap dat twee lammeren per jaar groot kan brengen. Ik houd schapen die ik graag zie en kijk zeker niet (meer) naar dubbel ARR of zo. Hierdoor zijn al te veel goede dieren voor de fokkerij verloren gegaan.

Op 30 juli 2011 was de eerste Belgische TES- fokdag een feit. Een historisch moment in het bestaan van Schapenstamboek TES.

Op het terrein van de Fam. Dossche te Hansbeke waren de Belgische TES- fokkers present om hun fokresultaten tentoon te stellen aan het grote publiek. Gezegend door de aanwezigheid van zeer fraaie dieren genoten zowel publiek als inzenders. Maar liefst een 100-tal dieren waren door zeven fokkers bijeengebracht. Om het wedstrijdelement te verhogen was er voor gekozen de ram- en ooilammeren en de bedrijfsgroepen door een vakkundige jury, in de hoedanigheid van de heer Mulder en de heer de Reuver, te laten plaatsen.

Daarnaast was er nog de benoeming van het mooiste dier van de dag. Ook het publiek had in deze benoeming een belangrijke taak. De kwaliteit was van een zeer hoog gehalte. De rubriekskeuringen waren een ware titanenstrijd. Het was geen 'schande' om in een rubriek in de achterste gelederen te belanden omdat zelfs de laatst geplaatste dieren nog fraai waren.

In de 1^e rubriek oilammeren werd de rubriek aangevoerd door oilam B4797-00010. Een best bespierd, fraai typisch oilam van Comb. L. en C. Jacobs uit Vollezele. De 1B werd opgeëist door oilam B4794-00016 van Comb T. en Y. Plentinckx uit Moerbeke. Dit oilam was ook best bespierd en fraai van type maar moest de 1^e plek aan zich voorbij laten gaan omdat de kop net niet de uitstraling had als haar opponent. De 1C was voor lam B4796-00221 van S. Thijs uit Vissenaken. Dit oilam was mooi belijnd en fraai upstanding maar miste wat de breedte over het lichaam.

In de 2^e rubriek oilammeren werd de rubriek aangevoerd door wederom een lam uit de stal van Comb. L. en C. Jacobs, namelijk B4797-00018. Dit goed ontwikkeld lam is fraai van type, gesierd door een fraaie kop en vertoont veel spieren over het hele lichaam. De tweede plek is weggelegd voor het fraai belijnde en typisch lam B4796-00230 van S. Thijs. Ook dit lam is gezegend met een fraaie kop. De 1C is voor het fraai typische, goed bespierde lam B4798-00129 van J. Dossche uit Hansbeke.

Wellicht dat de iets kort aandoende middenhand een hogere plaatsing in de weg stond. Uiteindelijk weet in het middagprogramma oilam B4797-00018 van Comb L. en C. Jacobs de kampioenstitel met macht op te eisen.

Kampioen oilam

In de 1^e rubriek ramlammeren wist ramlam B4797-00003 van Comb L. en C. Jacobs met macht de 1A titel te veroveren. Dit ramlam weet een beste ontwikkeling te combineren met een fraai type, een beste bespiering en een evenredige bouw. Een kleine bemerking op zijn vacht is hier echter op zijn plaats. De tweede plek was voor ramlam B 4796-00215 uit de stal van S. Thijs. Een best ontwikkeld hard vleestypisch lam met een mooie houding. De kop zou wat meer uitstraling moeten hebben om de 1A plek weg te kunnen kapen. De derde plek werd opgeëist door het fraai typisch, mooi belijnd ramlam B4062-00802 van B. Thijs uit Koningshooikt.

Ook dit lam weet zich gezegend met een mooie kop maar doet over het lichaam nog wat te smal aan om een hogere plek te kunnen opeisen.

1^e Rubriek ramlammeren

In de 2^e rubriek ramlammeren werd de 1A ingenomen door lam B4798-00169 uit de stal van J. Dossche. Een correct gebouwd fraai belijnd lam met een mooi huid. De 1B plek is voor het fraai bespierde, mooi typisch lam B4797-00025 van Comb L. en C. Jacobs. De bemerking op de achterbenen en het kale plekje op het kruis waren een sta in de weg voor een 1^e plek. De 1C was voor het best ontwikkelde mooi belijnde lam B4796-00265 van S. Thijs. Ook dit lam weet in de ring te imponeren door zijn fraaie kop.

Het ramlam B4797-00003 afkomstig uit de stal van Comb L. en C. Jacobs weet uiteindelijk in het middagprogramma al zijn concurrenten voor te blijven en werd uitgeroepen tot kampioen.

Kampioen ramlam

Bij de bedrijfsgroepen weet de groep van Comb L. en C. Jacobs de 1A titel binnen te halen. Een groep dieren met extra veel rasuitstraling, fraaie koppen en een beste be vleesdheid. In het kielzog van deze groep stond de bedrijfsgroep van S. Thijs. Fraaie dieren, best ontwikkeld en gesierd door mooie koppen. De be vleesdheid was net iets minder dan de groep van Jacobs. De derde plek werd ingenomen door de mooi typische, goed bespierde groep van J. Dossche. Het was jammer dat 1 ooi wat 'steelde' in deze groep.

1A bedrijfsgroep

Als afsluiter werd de dagkampioen gekozen. Het publiek had vooraf een aantal dieren genomineerd voor deze titel. Daarnaast werd deze groep verder aangevuld met het kampioens ram- en ooilam van deze dag. Na kort beraad wist de jury unaniem de dagkampioen aan te wijzen, namelijk ram 1851-05844 van J. Dossche uit Hansbeke.

Dagkampioen 01851-05844

Met trots mogen de organisatie en de Belgische TES-leden terugkijken op deze dag. Alle elementen waren aanwezig voor het welslagen van deze dag. “Samen bouwen aan het behoud van de rastypische Texelaar” zou het doel kunnen zijn van deze Belgische TES-fokdag.

6. Tweede Belgische fokdag 2012.

Zondag 22 juli 2012 stond de 2^e Belgische TESdag gepland op de TES kalender.

Foto hierboven: zicht op de prachtige loods
P.s. de loods werd een week daarvoor gebruikt als
trouw- en feestlocatie van Stijn en zijn vrouw Bo.

De volgende leden uit België hadden hun dieren ingezonden:
M. Bogaerts, B. Thijs, J. Dossche, R. Lissens, Comb. Plentinckx,
S. Thijs, L. Vanhamme en Comb. Jacobs. Voordat de keuring
began waren deze inzender druk in de weer om hun dieren in
perfecte conditie voor te brengen. Tijdens deze voorbereidingen
namen diverse leden al een kijkje in de hokken en menig
schapenfokker nam nog snel een kijkje in de wei bij Stijn Thijs.
Een mooi moment om een blik te werpen op de overige schapen
en lammeren van genoemde fokker. Wat zeker de moeite waard
(is) was.

Zoals gebruikelijk was de
catering perfect verzorgd.
Evenals de administratie en
organisatie.

Piet Boer, was speaker. Mej. Eva Dossche was ringmeester en vervulden hun taak uitstekend.

De jury was in handen van M. Mulder, L. de Reuver, B. Laan en een enkele keer werd F. Palmen ingeschakeld.

Omstreeks half twee werden de eerste dieren de ring in geleid. Een 80 tal dieren waren aangevoerd. Een mooi aantal dieren door deze fanatieke Belgische TES leden. Dieren van een hoog niveau gesierd met over het algemeen prachtige koppen. Echte liefhebbers met oog voor het ras van de Texelaar. Menige fokdag mag jaloers zijn op de klasse die hier tentoon werd gesteld.

Onder toch wel grote belangstelling werden de ingebrachte dieren door de kritische ogen van de jury beoordeeld.

Ook de toeschouwers konden hun mening geven door vijf dieren op papier te zetten die later op de dag mee gingen strijden voor de dagkampioen(e).

Er wordt gestart met de reeksen oilammeren.

In de rubriek 4a staat een lam B4797-0054 van Comb. L+C Jacobs uit Vollezele bovenaan gevolgd door 2 lammeren van S. Thijs uit Vissenaken nl. B4796-0370 en B4796-0340. De jury omschrijft deze rubriek als een goede rubriek met een best kopnummer.

In de rubriek 4b is het nu andersom nl. oilam B4796-0345 van S. Thijs - Vissenaken voor lam B4797-0064 van Comb L+C Jacobs Vollezele. Op de 3^e plek een oilam B4798-0215 van J. Dossche - Hansbeke. Commentaar van de jury: Dit is een gewone rubriek met bovenaan een goed kopnummer.

In de rubriek 4c: op de plaatsen 1 en 2, lammeren van S. Thijs nl. B4796-0329 en B4797-00358. Op plaats 3, B 4974 van Th. Pletinckx uit Moerbeke. Volgens de jury is dit een rubriek met wisselende ontwikkeling van de lammeren, maar met een typisch kopnummer.

Na de oilammeren zijn de ramlammeren aan de beurt.

In rubriek 3a staat het ramlam B4797-0053 van Comb L+C Jacobs-Vollezele bovenaan gevolgd door een dier B4796- 0326 van S. Thijs en op de 3^e plaats het ramlam B4798-0201 van J. Dossche - Hansbeke. De jury omschrijft deze rubriek als een goede rubriek met 2 beste kopnummers over het algemeen goed van type en met een goede bespiering.

In de rubriek 3b ramlammeren: op de plaatsen 1 en 2 lammeren van S. Thijs nl.:B4796-0333 gevolgd door B4796-0350 en op plaats 3 een ramlam B4798-0223 van J. Dossche -Hansbeke. Deze rubriek krijgt de commentaar mee van een goede rubriek te zijn met 2 goede kopnummers.

In de rubriek 3c: Op kop een best ontwikkeld ramlam B4796-0368 van S. Thijs met een gewone bespiering in de achterhand. Op de 1b, het typisch ramlam B4798-0254 van J. Dossche- Hansbeke doch minder ontwikkeld als de 1a.

In de rubriek 1-jarige ooiën staan in de rubriek 5a 2 beste ooiën uit de stal Jacobs op plaatsen 1: B4797-0018 en 2: B4797-0010 . Deze dieren komen bovenaan te staan omwille van hun mooie koppen en hun rasuitstraling. Op plaats 3 volgt een ooi B4798-0110 van J. Dossche - Hansbeke. Deze ooi is wat slordig in de vacht. In rubriek 5b staat de iets overrijpe B4797-0024 van L+C Jacobs - Vollezele op de 1a. 1b B4797-0296 is van S. Thijs en 1c B4798-0116 van J. Dossche- Hansbeke.

In rubriek 5c is er een uitlopend kopnummer B4797-0032 van L+ Jacobs - Vollezele. Deze machtige ooi wordt gevolgd door de minder ontwikkelde maar typische B4798-0190 van J. Dossche- Hansbeke en op 3 door de B4799-0013 van M. Bogaerts uit Kapellen

Nog voor de pauze komen de oude ooiën aan de beurt. Er is maar 1 reeks en dit is dus ook direct het kampioenschap.

Op kop een zeer luxe ooi met een schitterende kop B4160-0173. Deze ooi mist de ontwikkeling van de op 2 geplaatste B4796-0118. De nog in matige conditie verkerende ooi B4798-0182 van J. Dossche- Hansbeke vervolledigt de eerste 3.

Kampioen oude ooiën B4160-0173

Na de pauze komen de anderhalfjarige rammen in de ring. Er zijn 8 inzendingen. De jury omschrijft de reeks als een beste rubriek met 3 kopnummers, mooi van type met goede koppen. Ze zijn meestal goed ontwikkeld. Op de 1a en tevens kampioen: B4797-0025 van S. Thijs - Tienen. Op 1b een ram in eigendom van TH Pletinckx - Moerbeke en op 1c: 01851-66840 van J. Dossche - Hansbeke.

*Kampioen
jaarlingram
B4797-0025*

Bij de rubriek oude rammen zijn er 4 inzendingen. Op kop plaats de jury de ram 01405-00725 eig.: Comb. J. Dossche/M. Mulder. Deze wordt terzelfdertijd kampioen. Deze typische ram wordt gevolgd door de meer ontwikkelde 01474-00500 van S. Thijs (reservekampioen) en op plaats 3 staat de correct gebouwde iets kleinere ram 03244-01268 van L. Van Hamme - Lennik.

01405-00725

Bij de bedrijfsgroepen zijn er 6 inzendingen en het wordt een strijd tussen de 2 toonaangevende stallen van deze dag. De jury kiest op 1a voor de groep van S. Thijs. Het is een mooi homogeen lot met veel ras. Op de 1b: de luxe ooien van Comb L+C Jacobs die minder homogeen zijn als 4-tal.

Kampioenschap 3 beste ramlammeren:

De 1a en 1b uit de 3 reeksen komen in de ring. Uit dit gezelschap kiest de jury 3 lammeren van S. Thijs. Het valt op dat dit nafok is van de reserve kampioen van deze dag.

Kampioensgroep
3 beste ramlammeren

Kampioenschap 3 beste oilammeren

De jury kiest voor
2 dieren van S.Thijs en
voor een dier van
Comb. L+C Jacobs.

Kampioenschap Jaarlingooien:

Deze rubriek is het mooiste wat deze dag te bieden heeft.
De 6 deelnemende ooiën zijn volwaardige vertegenwoordigsters van het ras. Mooie koppen, veel ras en voldoende ontwikkeling gedragen door correct beenwerk.

Als kampioene kiest de jury de ooi B4797-0018 en als reserve de ooi B4797-0032 beide van de eigenaar Comb L+C Jacobs.

Kampioene jaarlingooi B4797-0018

Dagkampioenschap:

De voorselectie is gebeurd door het publiek. De 1a's uit de reeksen worden hier aan toegevoegd. Deze keer is de jury er zeer snel uit. Als dagkampioene wordt de luxe ooi B4160-0173 van Comb L+C Jacobs- Vollezele verkozen.

Besluit van de fokdag: Elke keer blijkt maar weer hoe belangrijk een fokdag kan zijn. Menig fokker kijkt met een kritisch oog mee, observeert en discussieert. En vaak wordt elke rubriek steevast door de toeschouwers even geëvalueerd of de jury zijn werk wel naar behoren heeft verricht. Prachtig toch, als het respect voor de genomen beslissing maar blijft. Verschil van inzicht en voorkeur is ons als mens niet vreemd.

Tevens worden gegevens uitgewisseld en contacten onderhouden.

7. Toekomst van TES in België (Vlaanderen).

Met 9 effectieve leden en 5 begunstigers beschikken we over 10 % van het TES ledenbestand. Ook wat de grootte van de bedrijven betreft moeten we niet onderdoen voor het gemiddelde TES schapenbedrijf in Nederland. Er is een verkozen lid in de raad van bestuur en een vertegenwoordiger in de werkgroep foktechnische zaken.

Nu de lidgelden bij de KHV in dezelfde lijn liggen als bij TES, staat er in Vlaanderen de fokkers niets meer in de weg om zich bij TES aan te sluiten. We verwachten dus dat het ledenaantal zal stijgen.

Met TES online beschikken we over een modern en vlot te gebruiken stamboekprogramma waar we de dekkingen, geboortes en verplaatsingen kunnen in bijhouden. Met een druk op de knop toveren we allerlei lijsten te voorschijn. Afstammingsbewijzen en dierkaarten hebben hun nut reeds bewezen.

De leden en begunstigers worden uitgenodigd om deel te nemen aan een mooie keuring waar de inzenders strijden voor de hoogste eer die een fokker kan te beurt vallen. We kunnen onze dieren tonen aan een breek publiek uit België en Nederland.

We hopen dan ook in de toekomst een vaste waarde in de Texelaarwereld te blijven met heel veel liefde voor de raszuivere luxe Texelaar.

De stille kracht(en) achter de schapenfokker(s)

Schapenboeren.....(deel 1)

Al een aantal jaartjes draai ik mee met het wel en wee van verschillende schapenfamilies. De ene keer ontmoet ik ze bij een schapenkeuring , dan weer thuis of tijdens een fokdag. Maar bijna elke vrouw heeft wel een leuk of soms ook minder leuk verhaal te vertellen.

Van Groningen tot Limburg en van Texel tot Zeeland; uit elk district heb ik wel iemand gesproken die hier iets over los liet. Maar het grappige is dat hieruit blijkt hoe onmisbaar de vrouw is voor de man als hij SCHAPEN houdt!

Het is natuurlijk niet de bedoeling dat ik nu de namen van de dames ga vertellen met al hun verhalen. Ik ga ook niet precies vertellen wat zich allemaal heeft afgespeeld, want dan krijg ik natuurlijk nooit meer iets te horen. Dus heren: het kan zo maar over u gaan. Maar het is ook heel goed mogelijk dat het over heel iemand anders gaat.

Misschien herkent u zich wel in een van de verhaaltjes en denkt u nu: ben ik zo bezig geweest?

Grappig is dat als de schapen verplaatst moeten worden, er vaak de vrouw bij gehaald wordt. Deze krijgt dan even kort een snelle opdracht en moet het maar zien te klaren dat de schapen de goede kant oplopen.

Vaak krijgen ze de boodschap meteen al mee “zachtjes lopen en jaag ze niet op”. Eenmaal de schapen de goede kant opgestuurd te hebben, loopt het op het laatste moment nog wel eens mis en gaat de koploper er vandoor.

Nou ja, u kent het, de rest er achteraan. De man begint te mopperen en zegt “doe dan ook wat” en “let dan ook op”.

De man staat met zijn emmertje brokken bij het hek te trommelen en roept ze weer zijn kant op. De vrouw loopt weer terug in stevige pas en probeert de schapen weer langzaam de goede kant op te drijven. Op het laatst weer mis.

De man begint harder te schreeuwen “loop dan ook harder, je geeft ze ook de kans de verkeerde kant op te lopen”.

De vrouw zucht....., maar houdt zich in en probeert weer achter de schapen te komen en loopt dit keer sneller en stuurt ze weer de goede kant op. Maar dan worden de schapen schrikkerig en rennen er weer vandoor.

De man schreeuwt nu heel kwaad: “ik zeg toch, jaag ze niet op!” en “Je loopt veel te hard. Zo gaat het toch niet”. De vrouw zucht nu diep maar zegt nog niets. Hierdoor wordt de man nog kwader en schreeuwt: “Hou er maar mee op. Vandaag lukt het toch niet meer”. De vrouw wordt nu ook heel kwaad en schreeuwt terug: “Het zijn jouw schapen. Loop er zelf maar achteraan en laat mij met dat emmertje schudden”.

De vrouw kijkt om zich heen en ziet de buurvrouw met een verrekijker voor het raam staan. En denkt: staan wij hier even een toneelstuk op te voeren.

Ook de lammertijd blijkt een stressvolle periode te zijn, heb ik van verschillende vrouwen gehoord. De meeste mannen blijven zo veel mogelijk thuis, maar er zijn er ook die gewoon verwachten dat de vrouw deze taak op zich neemt. Dan heb ik medelijden met ze hoor: schuur in, schuur uit en maar kijken en in de gaten houden.

Ondertussen gaat het werk binnen gewoon door en wordt er ook op tijd eten verwacht. Want stel je voor, het zal maar komen en er is nog niet gegeten. Dat de vrouw ondertussen de lammetjes de fles heeft gegeven, de pasgeborenen in de gaten houdt en de aanstaande moeders controleert is heel gewoon: ” dat doe je toch gewoon even”.

Als de vrouw zelf een baan heeft wordt er verwacht dat de vrouw haar werkgever belt en zegt dat ze niet kan komen vanmorgen. De veearts moet geassisteerd worden, want er is een keizersnede gaande.

Want jawel, de man zit zelf in een belangrijke vergadering en “ik kan nu toch echt niet komen? En, uhhh, het zijn toch ook jouw schapen!!!”

Ja, voor deze ene keer wel !!!!

Het ongeduldige van de man wordt het vaakst benoemd, maar ook regelmatig de blijde momenten als er successen zijn.

Op de fokdag loopt de man dan met verschillende andere fokkers te praten (opscheppen) over de lammertijd. Vaak over hoeveel tweelingen hij heeft en dat allemaal zonder veearts.

“Nee, allemaal zelf gehaald hoor. Ging zo makkelijk. Nee, hulp heb ik er niet bij nodig hoor. Het is allemaal zo goed verlopen”. Laat dan zo trots als een pauw zijn prachtige lammeren zien.

Als er prijzen zijn verdiend met het mooiste ramlam, ooi enz. stapt de man met de beker rond en laat zich fotograferen. Brede grijns,

Maar waar is dan zijn vrouw????

Deze staat op afstand te kijken en is zo blij voor haar man. Gunt hem zijn succes....., want tja, hij heeft er zoveel tijd ingestoken. Zo vaak er 's nachts uit geweest.

Nee, fijn hoor, ben zo blij voor hem.

Grappig is dat de vrouw het ook werkelijk meent, en al het geschreeuw en gemopper vergeten is.

Nee, het zijn dan ZIJN schapen.

Ook als er iets georganiseerd moet worden voor de club wordt er vaak gezegd door de man “Ach, dat doet mijn vrouw wel. Nee, die is er zo handig in. Die regelt dat wel effe”.

Thuis wordt dan medegedeeld: “uhhh..... de 3^e zaterdag in september moet je helpen met de fokdag. Houd je er rekening mee?”

Dat er dan een verlofdag opgenomen moet worden, of oppas geregeld moet worden voor de kleine, daar is niet aan gedacht. ”Ach, dat doe je wel. Toch?

Ik heb het ze al beloofd.

Toe nou, je kunt toch wel een dagje helpen?”

De vrouw knikt dan gedwee en mompelt:

“Je had het ook eerst kunnen vragen”.

Maar ach ja, je doet het toch..... voor de club.

En als je dan de andere vrouwen ontmoet en je hebt het er met elkaar over, blijkt het overal hetzelfde te zijn.

Want dat de vrouw ook onmisbaar is voor de man in de schapenfokkerij, is onderhand wel uit alle verhalen gebleken.

Dus mannen : waardeer uw vrouw !!!!

En zeg bij de volgende zege eens: “Kom jij ook op de foto met onze schapen? Want wat ben ik zonder jou ????”

Een trouwe (bezorgde) TESselaar lezeres

Mannen van TES, (Schapenboeren.....deel 2)

Ik heb genoten en gelachen over het verhaal van de trouwe (bezorgde) TESselaar lezeres. U kunt het zich wellicht nog herinneren. Zij schreef over de 'steun' die de man van zijn vrouw krijgt in de schapenfokkerij. Ik moet zeggen, veel dingen uit het verhaal kwamen me bekend voor.

Ook ik heb een vrouw die bij het schapen drijven altijd op de verkeerde plek staat. Die altijd te rustig loopt als ze snel moet reageren of te snel loopt als ze juist behoedzaam moet lopen. Het kan toch geen toeval meer zijn dat, als een schaap uit de groep ontsnapt, dit altijd in de hoek gebeurt waar mijn vrouw staat. Het kan toch geen toeval zijn dat, als mijn vrouw het vanghok dichtmaakt, er toch nog altijd wel een schaap weet te ontsnappen uit het vanghok. Dat hierna dan vaak, met ietwat stemverheffing (mijn vrouw ervaart dit ook als "schreeuwen"), mijn vrouw te woord wordt gestaan, moge duidelijk zijn.

Het vangen van schapen blijft altijd weer een 'spannend' moment, waarbij de schapenfokker onder 'hoogspanning' prestaties moet leveren die er werkelijk toe doen, toch?

Uit ervaring weet ik dat je met het vangen van schapen maar één kans krijgt. Als een schaap ontsnapt dan gaat het de tweede keer een stuk moeilijker. Jammer dat vrouwen hier vaak té makkelijk over denken. Nee, de 'feeling' voor het hoeden van schapen heeft een vrouw duidelijk niet in haar genen zitten.

En dan het aflamseizoen. Af en toe een blik op de schapen werpen kan toch niet teveel gevraagd zijn? Dat kan toch wel eventjes tussen de alledaagse werkzaamheden van de dag door gebeuren? Vroeger moest mijn vrouw altijd in weer en wind naar de stal lopen. Nu hoeft mijn vrouw alleen nog maar vanuit haar stoel (met een kop koffie en een dik boek) af en toe een blik op de monitor te werpen. Hoe makkelijk wil je het hebben?!

En als het dan echt zover is dan mag je toch op zijn minst verwachten dat ze het schaap tijdens de verlossing eventjes vasthoudt of eventjes assisteert bij een keizersnede. Andere huishoudelijke taken moeten dan maar eventjes wachten.

Als de vrouw achteraf een tandje bijzet dan is de verloren tijd zo weer ingehaald. Dat is toch niet teveel gevraagd?

Kijk, als straks de lammeren verkocht worden en het 'grote geld' stroomt binnen, dan gaat toch ook alles in de gezamenlijke huishoudpot?

Ja, en dat alleen de man tijdens de fokdag met de eer gaat strijken is natuurlijk vanzelfsprekend. De man is het 'brein' achter de fokkerij. Het is de man die de aankoop van de ram bepaald. Het is de man die nachtenlang ligt te woelen over welke ram welke ooi moet dekken.

Het is de man die de stelletjes voor de fokdag samenstelt. Mag hij dan alstublieft ook één keer per jaar in de spotlights gezet worden? Dat de vrouw her en der medewerking verleend mag geen naam hebben. Tegen vrouwen die ook persé op de foto willen kan ik zeggen: goede wijn behoeft geen krans.

...Mannen van TES. Eenieder die dit heeft gelezen en zich hierin kan vinden moet ik helaas teleurstellen. Zoals hierboven omschreven klopt het natuurlijk niet. Nee, zonder onze vrouwen waren we écht nergens. Want, zeg nu eerlijk. Wie staat in weer en wind klaar om te helpen? Juist ja, je vrouw.

Wie staat 's nachts op om te assisteren bij een verlossing? Juist ja, je vrouw.

Wie krijgt alle frustraties over zich heen als de schapen niet het vanghok in willen? Juist ja, je vrouw.

Wie ondersteunen op de fokdag het secretariaat of helpen mee op de TES-dag? Juist ja, onze vrouwen.

Met pijn in het hart moet ik de briefschrijfster van de "stille kracht(en)" gelijk geven. Als de vrouw niet haar (wezenlijk) steentje zou bijdragen aan onze hobby en onze club dan was alles niet meer zo vanzelfsprekend. Dit verdient extra aandacht.

Dus bij dezen (en ik denk ook dat ik namens alle mannen van TES mag spreken):

Vrouwen van TES, namens alle mannen, HEEL HARTELIJK DANK.

Jullie zijn onze steun en toeverlaat. Mede dankzij jullie bereidwilligheid is én blijft onze hobby mogelijk.

Schapeboeren..... (deel 3)

Vorig jaar heb ik u verteld over het wel en wee van de vrouwen van de schapeboeren.....

Blijkbaar of schijnbaar heb ik daarbij een gevoelige snaar geraakt, want ik heb daarop een aantal reacties gehad (met name van de bezorgde vrouwen achter de man). Dames, nogmaals bedankt voor de reacties, vooral het gissen naar mijn identiteit deed me goed.

Afgelopen jaar werd ik weer met een vreemd verschijnsel geconfronteerd. U kent dat wel. Bij het kijken naar onze lammeren worden alle (schijnbare) tekortkomingen opgenoemd: te weinig lengte, koppen hebben te weinig uitdrukking, te dikke staarten, etc. etc. Met andere woorden: tijd voor nieuw bloed !!

We gaan op zoek naar een nieuwe ram, werd er meegedeeld. Op mijn vraag waar en wat voor ram kreeg ik nogal vage antwoorden: Wordt het Verberne-bloed of wordt het toch uit de lijn van Commandeur? Misschien wel een keer Kikkert? Alle beroemde fokkers zijn de revue gepasseerd.

In de loop van het voorjaar naar de zomer toe, worden er met andere schapeboeren diverse kijkdagen ingelast. Even kijken bij en even kijken bij Allemaal net niet !! Ook een keuring bezoeken hoort er dan natuurlijk bij; niet in de buurt, nee, ver weg is altijd beter (zeggen ze dan).

Een fokdag in België hoort er dan natuurlijk ook bij: halverwege de nacht vertrekken, want we zullen eens wat missen!! 's Nachts kwamen ze weer terug: beste rammen, maar net niet wat we zoeken, en de uitgroei moeten we natuurlijk ook niet vergeten. Een overleg met fokkers in de buurt levert soortgelijke verhalen op, ook zij willen vernieuwen/wijzigen van koers. Meestal worden de verhalen hoe verder weg hoe mooier. Allemaal beste dieren maar ze hebben het net niet.

Op mijn onnozele vraag of de buurtfokkers niet iets hebben, wordt ik met een vreemde blik aangekeken.

Blijkbaar tegen het zere been of zo...

Toch maar eens kijken op "het eiland" met een dikke portemonnee op zak.

Een hele dag rondsjouwen achter mooie verhalen en dikdoenerij, maar ook na deze dag: geen ram laat staan een ramlam... Langzamerhand komt het najaar in zicht en hebben we de zoektocht nog steeds niet gestaakt... Ja, nu zijn de betere rammen al verzegd of vastgelegd of dood. Nog maar eens de onnozele vraag gesteld of er bij de "buurman" niet iets loopt of misschien zijn "oude " ram iets is. Na een aarzeling en in gedachten gekeerd zie ik hem weggaan. Een grote zwarte pluim uit de uitlaat van de heilige koe. Een beetje gefrustreerd, of iets te veeleisend, denk ik misschien!

Laat in de avond komt de auto weer het vertrouwde pad op.... Na een rondje door de stal en het afsluiten van de poort, ploft een fokker op de bank: Ik ga dat rammetje van de buurman maar eens inzetten, en ik kan zijn oude ram ook gebruiken. Na een verhaal over bloedaansluiting in de vierde en vijfde generatie, zakken mijn ogen dicht en mis ik een gedeelte van het "doordachte" betoog. Volgens mij heb ik een gedeelte van de film gemist als hij me vraagt wat ik er van vind.

Terwijl ik mijn ogen open doe, zeg ik hem dat ik het zo'n geweldig idee vind en reageer zo enthousiast zodat het overkomt dat hij zelf op het grandioze idee is gekomen om naar de burens te gaan. Na wat gemompel gaan we na een bezoek aan de badkamer naar bed. Ik hoor hem dromen over toprammen en eerste plekken op de TES-dag en in Marienheem. Nu hebben we de rammen gebruikt en ik vermoed dat de lammeren ook dit jaar het net niet helemaal zijn. Ik verwacht weer een reisje naar België of Texel.....

Heren fokkers: wees eens tevreden met wat je hebt!! En als je graag een dagje uit wilt met schapenboeren... zeg dat dan gewoon. Het is jullie van harte gegund! Sterker..... we genieten van het genieten van andermans schapen, maar het gras bij de burens lijkt altijd groener.

Ik wens u ook dit jaar weer veel kijkplezier, want daar moet u van blijven genieten!! Hartelijke groet van

Een bezorgde vrouw(bekend bij de redactie)

10 jaar TES 8 fokdagen

Een “must” van het oprichten van een nieuw schapen stamboek is het houden van een fokdag. De leden willen graag jaarlijks hun beste dieren tonen en zich meten met hun collega fokkers. Ook is deze dag bij uitstek geschikt om de fokkers kennis te laten nemen van de gekozen fokrichting.

Het houdt tevens in dat een fokdagcommissie moet worden ingesteld en dienen er vrijwilligers te zijn die hand en spandiensten verrichten , zoals opbouw van de hokken , het voeren van de administratie enz. Vanaf de start van de eerste fokdag is dit gelukt.

Ook een geschikte locatie moest worden gevonden en bij voorkeur in het midden van het land. Dit laatste is gevonden in Bathmen n.l. de manege ‘t Ruiterkamp . TES mag zich gelukkig prijzen met deze locatie en bovenal met de bereidwilligheid van de eigenaar. Dit alles getuigt ervan dat de TES leden de schouders er onder willen zetten.

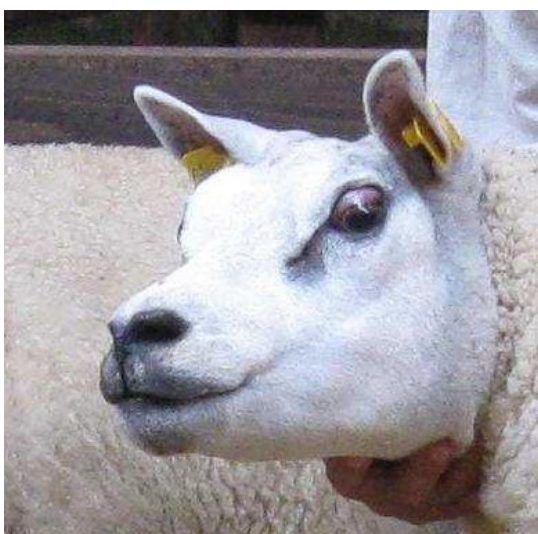
Waren de eerste fokdagen nog een aftasten, door de jaren heen heeft de TES fokdag zich ontwikkeld tot een topkeuring . Gerust kun je stellen dat de beste dieren van Nederland hier getoond worden. Zijn er dan geen tegenslagen geweest?

Jazeker, bij het instellen van het coupeerverbod zijn topdieren thuis gebleven. De eigenaren van deze dieren zijn blijven couperen hetgeen tot gevolg heeft dat dieren geboren in 2008 of later niet worden toegelaten en dit heeft geleid tot een devaluatie van de keuring. Een tegenvaller was de Blauwtong infectie, daardoor is de fokdag in 2007 niet doorgegaan. Ook de Q-koorts infectie heeft voor problemen gezorgd, echter door van een besloten keuring uit te gaan is het mogelijk een fokdag te houden.

TES onderscheidt zich van de andere Texelaar stamboeken, gezien de doelstelling: de voor de texelaar zo kenmerkende rasuitstraling en bespiering te behouden. Van wezenlijk belang is de functionaliteit en constitutie, doch deze zullen nimmer de overhand hebben boven de rasuitstraling.

TES krijgt nogal eens het etiket opgespeld van “de club van de kleine schapen met mooie koppen“. Zij, die de laatste jaren de fokdag bezocht hebben weten dat dit etiket op onwaarheid berust. Voor wat betreft de mooie koppen loopt TES voorop, aan ontwikkeling en inhoud van het dier wordt terdege aandacht besteed.

De praktijk laat zien dat ontwikkeling en inhoud heel goed samen kunnen gaan met ras, type en bespiering. Over mooie sprekende koppen is veel gezegd en nog meer geschreven. De uitspraak dat aan een mooie kop bijna altijd een goed schaap hangt, kan door veel fokkers die al wat langer meelopen, bevestigd worden. Ook zij weten dat een “mooie kop” fokken heel moeilijk is.

Fokdagen

Wat valt op in de afgelopen 10 jaar?

- voordat het coupeerverbod was ingesteld waren de inzendingen ooi met lam(meren) en 2- en 3- tallen ooiën ruim aanwezig. Vanaf 2008 zien we een sterke daling;
- hetzelfde geldt voor de rubriek 1,5 jarige ooiën, vaak de groep die de show steelt op de keuring. Bij stringente handhaving van de regels is de verwachting dat het aantal gecoupeerde ooiën zal afnemen en dat deelname van de ooiën weer op niveau komt.
- de Blauwtong uitbraak heeft een stempel gedrukt op het organiseren van de fokdag in 2006 en 2007;
- de Q-koorts infectie heeft ook problemen opgeleverd. Er is gekozen de TES fokdag een besloten karakter mee te geven, waarbij de fokdagcommissie gerechtigd is een keuring te houden.

Een korte impressie van de gehouden fokdagen

1-ste fokdag 2004:

Het eerste waar de fokdagcommissie mee geconfronteerd werd was het opzetten van een organisatiestructuur. De mensen van het eerste uur hadden veel ervaring in dit soort zaken opgedaan bij de fokdag van Marienheem. TES heeft gekozen voor een open fokdag, met de achterliggende gedachte kwaliteit versterking.

2005:

De conclusie na twee fokdagen is, dat de ingeslagen weg goed is. Wel blijven werken aan verbetering. We zien meer inzendingen dan het jaar daarvoor. Opmerkelijk is het aantal bezoekers uit België.

2006:

De fokdag kon doorgang vinden, echter de leden uit de zuidelijke provincies moesten thuis blijven vanwege de Blauwtong infectie. Inhoudelijk werden goede dieren gepresenteerd. Op te merken valt dat het merendeel van de hoofdprijzen werd opgeëist door niet TES-leden. Op de rubriek 10 beste ramlammeren was niets af te dingen.

2007:

Geen fokdag i.v.m. de Blauwtong infectie.

2008:

De hoge kwaliteitstraditie wordt voortgezet. Zo langzamerhand is de TESfokdag de meest aansprekende keuring.

Ditmaal waren de hokjes 2- en 3- tallen ramlammeren uitzonderlijk goed. Toch is de handel zeer beperkt, alleen de allerbesten vinden een collega fokker. Nog te veel goede jonge fokrammen vinden slechts de weg naar de slager.

2009:

Ondanks de brand in de manege 't Ruiterkamp kon de fokdag toch doorgang vinden. Een fokdag met goede kampioenen, helaas zonder jeugdubriek. Nieuw was het instellen van een rubriek 10 beste oilammeren.

Bezoekers zijn lovend over de fokdag en met name het ras en type van de getoonde oaien had veel waardering.

2010:

De kwaliteit was weer volop aanwezig. De kampioen oudere rammen en 1,5 jarige rammen waren van grote klasse, evenals de 10 beste ramlammeren.

2011:

De kwaliteit van het aangevoerde materiaal was heel goed, maar niet beter dan het jaar ervoor. Te weinig deelname bij de oudere en 1,5 jarige ooiën. De afstammingsgroepen waren goed vertegenwoordigd en de kopnummers lieten fraaie dieren zien.

2012:

Een “top” fokdag niet alleen voor de inzenders, maar ook voor alle TESleden en begunstigers en niet te vergeten de bezoekers. Meerdere begunstigers zijn na de fokdag lid geworden van TES. De rubriek oudere rammen was heel best, zoon en vader kampioen respectievelijk reservekampioen. De 1,5 jarige rammen hadden beste kopnummers met een fraaie kampioen. De oudere ooiën lieten het in aantal maar ook in kwaliteit wat zitten. De vraag is gewettigd of in de 10 jaar TES vaderdieren een stempel hebben gedrukt op de fokkerij. Zonder bepaalde rammen te kort te doen, steekt 1 ram boven alles uit n.l. (4,5 jarige) ram 4726-1767. Met 4 zonen, waaronder kampioen oudere rammen en kampioen jarige rammen liet hij een zeer fraaie afstammingsgroep zien. Een unieke prestatie.

10 jaar TES fokdag en de toekomst?

Schape­stam­boek TES heeft in deze 10 jaar bestaansrecht getoond. Het aantal leden neemt gestadig toe. De fokdag krijgt weer de allure zoals het vroeger was.

Bezoekers van de fokdagen erkennen dit. Uitspraken zoals “we zien weer kwaliteitsdieren”, “we zien weer rastypische dieren met mooie koppen”.

Het jurykorps op de fokdag heeft een verantwoordelijke taak, niet alleen het plaatsen van de dieren, maar bovenal zullen zij die dag de koers van TES bepalen. Van groot belang is, dat een jury eenduidig en deskundig in haar oordeel is en haar beslissing naar het publiek kan argumenteren. Een mix van ervaren juryleden en jonge enthousiaste fokkers is aan te bevelen.

Een zichzelf respecterend stamboek dient voor haar leden elk jaar een fokdag te houden. De weg die TES is ingeslagen is goed gebleken. Zowel voor de korte- als lange termijn zal het beleid erop gericht moeten blijven dat het rastypische aspect van het dier de boventoon voert. Dat ontwikkeling en bespiering meegewogen moeten worden en een wezenlijk onderdeel moeten vormen in de uiteindelijke boordeling.

Het laatste woord is aan de fokkers of ze dit kunnen waarmaken. Zo ja dan stoomt TES op naar de volgende 10 jaar.

Zo was het vroeger, hopelijk komt die tijd terug

TES Kalender 2005

Bestel nu de TES-kalender 2005.

Deze maandkalender bestaat uit 12 full color afbeeldingen van onze fokdag. Prijs €10,- excl. verzendkosten.

De kalender heeft een beperkte oplage, dus wees snel want: op = op.

Bestellen kan tot 10 januari 2005 i.v.m. éénmalige herdruk.

Voorbeeld TES-kalender

Maart	<i>MA</i>	<i>DI</i>	<i>WO</i>	<i>DO</i>	<i>VR</i>	<i>ZA</i>	<i>ZO</i>
		1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
	28	29	30	31			
2005							

Mei	<i>MA</i>	<i>DI</i>	<i>WO</i>	<i>DO</i>	<i>VR</i>	<i>ZA</i>	<i>ZO</i>
							1
	2	3	4	5	6	7	8
	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22
	23	24	25	26	27	28	29
2005	30	31					

27 mei : Algemene Ledenvergadering te Nijkerk

Aan een mooie kop hangt altijd een goed schaap

Niets is zo vaak verguisd in de Texelaarfokkerij dan de kop van de Texelaar. Terecht of onterecht, wie het weet mag het zeggen.

De uitspraak “Aan een mooie kop hangt altijd een goed schaap” is een gewaagde uitspraak. Toch zal ik proberen uit te leggen waarom ik me durf te wagen aan zulke uitspraak.

De Texelaar is het vleesras bij uitstek. Bij een vleesras behoort ook een bepaalde kopvorm. Dit heb ik niet zelf verzonnen. Nee, het is een natuurwet.

Tegenstanders van een mooie c.q. aparte kop zeggen altijd: *“De kop doet er niet toe, die snij je bij het slachten er toch als eerste af”*.

Voorstanders roemen juist die aparte Texelaarkop. *“een mooie kop hoort bij de rastypische kenmerken”* zeggen ze.

Als je bij andere diersoorten kijkt dan zie je ook duidelijk verschillen in kopvorm. Bij een vleesras behoort een bepaalde kopvorm, zoals ook bij een productieras een bepaalde kopvorm behoort. Dit geldt voor alle diersoorten en is een wetmatigheid dat staat als een huis. Bij onderstaande foto's zijn duidelijk de verschillen in kopvorm te zien tussen de vlees-rassen en de produktie-rassen. De Texelaar is hierop dus geen uitzondering.

Texelaar (vleesras)

Swifter (produktieras)

Pietrain varken (vleesras)

Nederlands landvarken (produktieras)

Duidelijk zijn de verschillen in de kopvorm te zien. De vleesrassen hebben een korte brede kop, de produktierassen hebben een lange smalle kop. Dit is onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Natuurlijk zijn er verschillende gradaties mogelijk maar hoe verder men doorgaat op de veredeling (lees: rasverbetering) des te meer zal de kop hier uiting aan geven.

Des te meer men fokt op bijvoorbeeld productie-eigenschappen des te smaller en langer de kop zal worden. Op een Swifterschaap zal men dus nooit de fraaie kop van een Texelaar aantreffen.

Belgisch wit-blauw rund(vleesras)

Holstein-Frisian rund
(produktieras)

De kop is dus een uiting van de veredeling van het dier. Deze veredeling stopt echter niet bij de kop maar ‘loopt’ (vanzelf) door het hele karkas. Bij een Texelaar met een fraaie kop zal men daarom ook altijd een goede vlees/been/vetverhouding zien.

De grofheid van bijvoorbeeld een Franse Texelaar zal nimmer gepaard gaan met een fraaie kop.

Vaak wordt bij zusterstamboeken geopperd dat wij (TES) de kop tot kunst hebben verheven. Niets is minder waar. De kop is een wezenlijk onderdeel van het vleesschaap bij uitstek.

Een fraaie kop zegt weliswaar niets over de evenredigheid, de bespiering of de ontwikkeling van het dier, maar een dier met een fraaie kop zal nooit tegenvallen in de slachtkwaliteit.

Als je gaat voor het ultieme slachtprodukt dan is de kop een bruikbaar meetinstrument hiervoor. Het wil dus niet zeggen dat een Texelaar alleen maar een goede slachtkwaliteit heeft als zijn kop fraai is, maar een fraaie kop geeft wel meer garantie over de slachtkwaliteit. De veehandelaren en de slachthuizen weten dit al jaren.

“Opbouwploeg” Fokdagen

In een jubileumjaar met een jubileumboek mag een artikel over het organiseren, opbouwen en opruimen van de fokdag niet ontbreken.

De fokdag is één van de belangrijkste evenementen in een verenigingsjaar. Het organiseren hiervan moest wel serieus opgepakt worden en het TES bestuur heeft dus indertijd gemeend om hier een speciaal fokdag bestuur tegenover te moeten zetten. Een fokdag bestuur en een team van vrijwilligers om de zaken tot in de puntjes te regelen.

*De vaste kern van de opbouwploeg van links naar rechts:
T. Spijkerman F. de Lange, F. Heuvelman, J. Krabbenborg,
J. de Weerd, W. Visscher en P. Boer*

Het eerste fokdagbestuur van Schapenstamboek TES heeft een goede keus gemaakt om destijds voor Bathmen te kiezen, qua centrale ligging en de hele entourage van de hal, een van de betere locaties om een mooie schapenkeuring te houden.

Voor de fokdag is een draaiboek opgesteld waarin de verschillende activiteiten in een tijdspad zijn weggezet. Maar inmiddels hebben we als organisatie zoveel ervaring opgebouwd dat het bijna op de automatische piloot gaat, want even terug kijkend in het archief is de laatste update van de draaiboek geweest voor de fokdag 2009. Ik, Piet Boer, ga jullie niet punt voor punt vermelden wat er gedaan moe(s)t worden in de aanloop van een fokdag, wel kan ik jullie verzekeren dat hier meerdere vrijwilligers enkele weken mee bezig zijn. Wat ik niet ongenoemd wil laten zijn de hekken, in het verleden werden deze gehuurd van de NTS, afdeling Overijssel, en deze stonden gestald bij dhr. Zandman. Het keuringsseizoen begon vaak met de keuring van Marienheem en deze organisatie (ook TES-leden) zorgden ervoor dat alle hekken op de aanhanger kwamen voor transport. Aan het eind van het keuringsseizoen, met de TES keuring als laatste in de rij, verleende onze organisatie assistentie bij het opruimen van de hekken in de schuur. We werden bij de familie Zandman altijd zeer goed ontvangen en de koffie stond altijd klaar. Inmiddels hebben we zelf de zaken goed voor elkaar, voldoende hekken voor een keuring tot ±275 dieren op een mooie, speciaal hiervoor, aangepaste wagen.

*Een prachtige combinatie.
De nieuwe wagen met de tractor van J. Hellwich.*

Het opbouwen van de hal, een dag voor de schapenkeuring, is voor de organisatie een “Generale repetitie”. Dan blijkt of overal aan gedacht is. We starten (meestal)tussen 9.30 en 10.00 uur met natuurlijk koffie.

Het opbouw team bestaat uit een min of meer vaste kern van 6 tot 8 personen, die verbaal nogal aan elkaar gewaagd zijn. En als het maar even kan krijg je een veeg uit de pan, dat begint al 's morgens als je wat aan de late kant binnenkomt. Dan stond het hééééle team er al om 07.00 uur en konden ze nog niks beginnen omdat juist jij wist wat er gedaan moest worden.

Zo krijg ik persoonlijk elke keer breed uitgemeten de welgemeende complimenten voor de geweldige plattegrond. Dat het ook zo knap gemaakt is, maar wel bijzonder dat er na zoveel jaar nog steeds geen hout van klopt. Dit omdat we altijd weer anders uitkomen als van tevoren gepland.

Mijn reactie is dan, dat het hun totaal ontbreekt aan improvisatievermogen. En dat ik blij ben dat ik maar één keer per jaar met hun hoef samen te werken.

Als u nu de indruk hebt gekregen dat we elkaar alleen de vlooien zitten af te vangen, Nee! Nee! We kunnen ook nog heel serieus zijn als het moet en er wordt ook behoorlijk hard doorgewerkt.

Afhankelijk van het aantal opbouwers zijn we tussen 15.30 uur en 17.00 uur klaar met het opbouwen van de hal. We spreken nog even af wie er de volgende morgen als eerste zal zijn i.v.m. aanvoer van de dieren.

Het afbreken van de keuring en het opruimen van de hal duurde in het verleden soms wel tot 19.30 uur voordat laatste helpers van de opbouwploeg weg konden. Afgelopen jaar hebben we de methode iets aangepast en waren we zo rond 18.00 uur klaar met opruimen en zaten alle hekken weer op de wagen gereed voor transport.

De gemaakte hekken konden mede gesponsord worden door leden of donateurs. Bij deelname werden bordjes met naam en fokkersnummer op een hek geplaatst.

TES voorziet in eigenbehoefte hekken fokdag

Hoe groot de betrokkenheid van sommige leden bij TES is, moge blijken uit het feit dat twee leden het op zich hebben genomen om hekken voor de fokdag te maken en op te knappen.

Jan de Weerd (r) en Freek de Lange (l).

Zij hebben in de winter van 2009/2010 veel nieuwe hekken gemaakt. Schapenstamboek TES hoeft nu geen hekken meer te huren, maar kunnen zelfs over gaan tot het verhuren van hekken. Een knap staaltje werk van deze heren. Ze werden soms bijgestaan door enkele vrijwilligers.

Januari 2010
werden de eerste
hekken geshowd
aan de leden.

Hier staat de grote animator (Jan de Weerd) te midden van zijn levenswerk voor Schapenstamboek TES.

Maar het bleef niet alleen bij de hekken. Hoe moeten deze vervoerd worden? Dat de heren geen half werk leverden, spreekt op onderstaande foto voor zich.

Burgemeester van de Vinkenbuurt

Op de Winterkeuring in januari 2010 werd Schapenstamboek TES vereerd met een bezoek van de burgemeester van de Vinkenbuurt.

De vakjury had de kampioenen in de desbetreffende rubrieken aangewezen. De kampioenen in de ring werden door de burgemeester beoordeeld en hij moest de dagkampioen aanwijzen. Het aanduiden van de dagkampioen was een kolfje naar de hand van de Burgemeester van de Vinkenbuurt. Een ietwat zonderlinge man met voldoende schapenverstand om deze taak tot een goed einde te brengen. Hij schenkt de beker aan de anderhalfjarige ram 01358-00665 van E. Gosselink.

Zoals hierboven vermeldt in het verslag van de Winterkeuring op de TES dag wordt hij omschreven als:

“Een ietwat zonderlinge man met voldoende schapenverstand”.

Deze ietwat zonderlinge man is beslist geen zonderlinge man.

Zijn naam is Klaas Poppens, ongeveer 60 jaar, geboren in Groningen, en al jaren wonend in Nieuwleusen.

Hij is altijd actief geweest als dierenarts(!!!) en was tevens schapenhouder (Swifters).

In verband met zijn gezondheid kon hij zijn beroep en hobby helaas niet meer uitoefenen.

Hij heeft jaren in het bestuur gezeten van het Swifterstamboek.

Nog steeds is hij actief voor deze ledengroep op allerlei gebied.

Persoonlijk heeft de Burgemeester erg genoten op onze “rammendag” en was zeer vereerd dat hij als gast “burgemeester” de beker mocht overhandigen aan de dagkampioen.

Wie de jeugd heeft,

Gebruikte documentatie:

- Notulen Bestuursvergaderingen Schapenstamboek TES
- Notulen ledenvergaderingen Schapenstamboek TES
- TESSelaar 2003 t/m 2013
- De Texelaar (De geschiedenis van een schaap met toekomst) door Piet A. Bakker

Aan het boek 10 jaar Schapenstamboek TES werkten mee:

- * P. Boer
- * J. Dossche
- * W. Kistemaker
- * M. Mulder
- * F. Palmen
- * F. Heuvelman
- * Een anonieme “Stille kracht”

Sponsoring: Konicaminolta, België

Auteur en opmaak: Freek Heuvelman

